

DOG WELFARE INDICATORS

www.politicalanimal.org.uk/wales

November 2012

Cover photo: Joe Murphy/RSPCA

RSPCA Cymru

10 Ty Nant Court, Morganstown, Cardiff CF15 8LW

www.rspca.org.uk/wales - politicalanimal.org.uk/wales - facebook.com/RSPCA - Twitter @RSPCAcymru

The RSPCA helps animals in England and Wales. Registered charity no: 219099
The RSPCA only exists because of public donations.

Printed upon 100% recycled materials
using environmentally friendly processes

DOG WELFARE INDICATORS

FOREWORD	02
INTRODUCTION	03
RSPCA CYMRU STATISTICS	04
PUBLIC AWARENESS	07
STRAY DOGS	09
PUPPY BREEDING	11
PROSECUTIONS	13
SANCTUARIES	14
EUTHANASIA	15
UNWANTED DOGS	17
STATUS AND DANGEROUS DOGS	19
GREYHOUNDS	20

Foreword

JOHN GRIFFITHS AM, MINISTER FOR ENVIRONMENT AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT

I am pleased that the Welsh Government has taken the opportunities presented by the Animal Welfare Act 2006 to develop policies within our Animal Health and Welfare Strategy of enhancing the standards of animal welfare across Wales. The Animal Welfare Act (2006) has facilitated regulations on tail docking, shock collars, welfare of farmed animals, welfare of animals during transport and other amendments for broiler chickens and laying hens. It has enabled the introduction of Codes of Practice for the welfare of equines, dogs, cats and rabbits as well as for cattle, sheep, pigs and laying hens and farmed game birds.

This RSPCA report is very timely and highlights the need for co-operative working to improve the welfare of dogs. In Government, we have continued to work on specific proposals on dogs namely mandatory microchipping, puppy breeding and encouraging responsible ownership as part of our road-map for improving dog welfare.

It would be impossible to discuss welfare standards in Wales without recognising the contribution the RSPCA makes. In Wales, it undertakes more animal welfare enforcement operations, particularly in domestic premises, than the formal statutory bodies. That the RSPCA also works in partnership with local authorities and the police is encouraging.

The Welsh Government recognises the importance placed on animal welfare by the Welsh public. Our own pilot survey revealed that one in four Welsh households have at least one dog. Dogs are not just loyal companions, many work in search and rescue; as assistance dogs; with the police in essential work protecting the public; and of course, on farms. Dogs touch our lives in many ways and we want to make sure they are properly protected from suffering. I welcome this report by the RSPCA and I look forward to continuing working with them, and others, in protecting dogs in our society.

John Griffiths

STEVE CARTER, RSPCA NATIONAL DIRECTOR FOR WALES

The RSPCA is delighted to have produced the first set of dog welfare indicators for Wales. It is especially timely as this is the year the Welsh Government has a strong programme for legislating further to improve the lives of dogs in Wales. Wales was the first country in the UK to introduce a Code of Practice for dogs and to ban shock collars and now it may well be ahead of others again in regulating for the breeding of puppies and introducing mandatory microchipping. RSPCA Cymru also warmly welcomed the First Minister's announcement in July about a Control of Dogs Bill for Wales.

During 2012 the RSPCA ran innovative web-based campaigns which saw thousands of people from Wales ask the Government to tighten their proposals for puppy breeding further and to link the proposed mandatory microchips for dogs to an annual registration – something we believe is essential to the success of that initiative. There is more on these issues within the pages of this report which aims to be a snapshot of what is happening with regard to dog welfare, in Wales, today.

We are honoured that once again the Minister has been kind enough to write a foreword for the report, it is indicative, we believe, of the good working relationship we have with the Welsh Government. This is something we strive to mirror in all our partnerships which include Assembly Members, Local Authorities, as well as other statutory partners and NGOs. We hope these partnerships will aid the collection of data for reports such as this one in forthcoming years, for our work together is more important than ever as we all strive for high standards of animal welfare.

Steve Carter

¹www.politicalanimal.org.uk/wales

²<http://wales.gov.uk/topics/environmentcountryside/ahw/animalwelfare/pets/cawes/?jsessionid=BpwcT2vJrlfBRJYJQmJVlBkpGBBVIXT7YnFSMLMB4R4xv2xfYrbd!99258913?lang=en>

³<http://wales.gov.uk/topics/statistics/headlines/compendia2009/110224/?lang=en>

Introduction

Dog Welfare Indicators Wales brings together for the first time a collection of indicators that provide an insight into the welfare of dogs, which follows on from 2011's *Animal Welfare Indicators Wales*¹ report which looked at a broader range of species and issues.

Measuring animal welfare

This collection of indicators is a mere snapshot of some of the important dog welfare issues in Wales and it suffers, as any index will do, at the hands of the data. The RSPCA has long recognised the importance of measuring animal welfare (see: www.politicalanimal.org.uk/key-facts-and-figures) but challenges remain in obtaining, mining and therefore analysing data from other sources. The Welsh Government's Companion Animal Welfare Enhancement Scheme² which, amongst other excellent work, gathered baseline data, is sorely missed and should be re-considered in future Government budgets. We do know from the Government's household survey³ in 2010 that one in four households in Wales have at least one dog and thus we know there are at least three-quarters of a million dogs but probably many hundreds, if not thousands, more. Facts and figures, such as these, and those elsewhere in this report, play a pivotal role if improvements are to be made to the lives of animals, because we live in a society that requires problems to be evidenced, and it is for this reason that we have been instrumental, along with the Animal Welfare Network for Wales⁴ in setting up a Data Working Group with both statutory and non-statutory partners, to inform future reports.

Facts and figures

Often reports such as these are expected to communicate only bad news, however there is much to celebrate for instance Pembrokeshire County Council won the 2012 Welsh Unitary Innovator prize in the RSPCA's Community Animal Welfare Footprints (CAWF), for its work on introducing new model licensing conditions for animal establishments which includes dog breeding and dog boarding kennels. Also within the stray dogs footprint category Wrexham attained platinum, Denbighshire achieved gold, with Caerphilly, Cardiff, Ynys Môn, Newport and Pembrokeshire reaching silver⁵. The RSPCA also took the first prosecution following the introduction of the ban on the use of shock collars in Wales and as there have been no subsequent prosecutions, we can hope this law – unique to Wales – is acting as an effective deterrent and encouraging dog owners to adopt positive training methods.

Undoubtedly there are still substantial problems in standards of dog welfare in Wales as the pages of this report will demonstrate. In an effort to tackle this, the RSPCA has issued 3,500 copies of the Code of Practice for Dogs in Wales since its introduction to, arguably, those owners most in need. We would like to see other dog welfare organisations mirroring this and ensuring no dog is rehomed without a copy. It is also important that owners are educated about the costs of owning a dog. Estimates vary from £650 to more than £1,000 per year, with many dogs living beyond 15 years. The cost of

microchipping a dog varies but can be free (or very low cost £5–10) if the owner of the dog meets criteria set by a range of animal charities, including the RSPCA amongst many others. If they do not qualify for that service or choose to have it carried out by their vet the British Veterinary Association estimates it should cost between £15–20 or by their local authority the National Dog Warden Association estimates it should cost between £10–20⁶.

From our work on the frontline the RSPCA is firmly convinced that for microchipping to work it must be linked to an annual registration scheme. When we know that stray dog services in Wales are costing local authorities a total of over £2 million per year, it is in everyone's interests that the proposed legislation works for both reducing this cost and improving dog welfare. The First Minister also announced plans to legislate on dog control issues with primary legislation. This is something the RSPCA has long called for and we look forward to working with the Government on this issue. It is a problem quite clearly highlighted by reports from the CWU⁷ that 200 postal workers in Wales are attacked by dogs each year which appears further supported by our 2012 survey of Assembly Members – 22 out of the 30 that responded confirmed that either they, or their team, had been bitten or chased by (or encountered) an aggressive dog whilst out canvassing or delivering leaflets in the last five years and 18 also agreed that the current legislation on dog control is not sufficient.

The Indicators

Each of the indicators in this report identifies the welfare concerns, any relevant laws and outlines the current situation. Recommendations for improvement are suggested and key statistics highlighted. We have always used the most recent available data, which in itself highlights an issue. In future it is hoped that regular measurement, data collection and publication of statistics will continue so trends can be identified, and this information can be fed into important decisions that impact on the welfare of dogs.

A publication of this nature intends to not only benchmark and demonstrate 'where we are' with animal welfare in Wales, but aims to be thought provoking, encourage change and make recommendations to how improvements can be made. It is important for many reasons, not only from an animal protection perspective, and is essential for informing government both national and local, other stakeholders and the Welsh public. It is hoped this can be a valuable guide to what is happening in Wales with regard to animal welfare and means that problems can be identified and addressed, solutions established, and positive learning replicated across different issues.

⁴www.awnwales.org The RSPCA provides the secretariat and resources for this Network.

⁵www.politicalanimal.org.uk/area/local-government/community-animal-welfare-footprints

⁶www.politicalanimal.org.uk/RSPCA/RSPCA%20Submission%20Compulsory%20Microchipping%20Dogs%20WG%20Consultation.pdf

⁷Wales This Week. 24 July 2012.

RSPCA Cymru statistics

IMPORTANT FACTS AND FIGURES ON THE RSPCA'S WORK IN WALES

»» DOGS ABANDONED

In 2011 144 dogs were abandoned in Wales which was an astounding 55 percent increase on 2010.

»» DOGS REHOMED

We rehomed 573 dogs in Wales in 2011.

»» DOGS & OUR INSPECTORS

Total number of dogs collected, rescued, signed over or seized by Inspectors was 570 in 2011.

»» DOGS MICROCHIPPED AND NEUTERED

1,310 dogs were microchipped by the RSPCA in 2011, and 1,340 were neutered.

»» DOGS IN OUR CARE

Average time in RSPCA animal centres from arrival to adoption is 52 days with every dog costing us a minimum of £500 during its stay in Wales.

»» TELEPHONE CALLS

An average of 60,000 calls received by the RSPCA from Wales each year which equates to 1 in 50 people.

»» EDUCATION WORK

In 2011 we educated 208 teacher-training students in Wales about how to include animal welfare education in their teaching.

»» TOTAL CONVICTIONS

239 convictions secured in Welsh courts in 2011.

»» INSPECTORS ON THE GROUND

24/7 cover provided by 29 Inspectors, six Animal Collection Officers, four Animal Welfare Officers, three Chief Inspectors, and one Superintendent.

»» CENTRES AND CLINICS

14 branches covering all of Wales, two Society run animal centres and one branch run animal centre as well as a purpose-built clinic serving the Merthyr Tydfil area.

»» ANIMALS HANDLED

RSPCA officers collected, rescued, seized or had signed over into our care a total of 9,034 animals in Wales during 2011.

»» PET RETREAT

The RSPCA's pet fostering scheme to aid victims fleeing domestic abuse:
www.rspca.org.uk/petretreat

Public awareness

THE PROPORTION OF PEOPLE WHO KNOW WHO TO CONTACT ABOUT STRAY DOGS, DOG FOULING AND ANIMAL CRUELTY

ANIMAL WELFARE CONCERNS

Stray dogs and dog fouling are caused by irresponsible dog ownership and place an unnecessary financial burden on local authorities. Straying dogs, if not returned to their owner, are rehomed directly, given to animal welfare charities or rehoming organisations, or are euthanased. Dog fouling is not only unpleasant, but can also be dangerous with a threat to public health being from the infection toxocarasis, which can affect both children and dogs. In 2006, dog faeces were found in 14 percent of streets and 57 percent of parks in Wales⁸.

Legislation

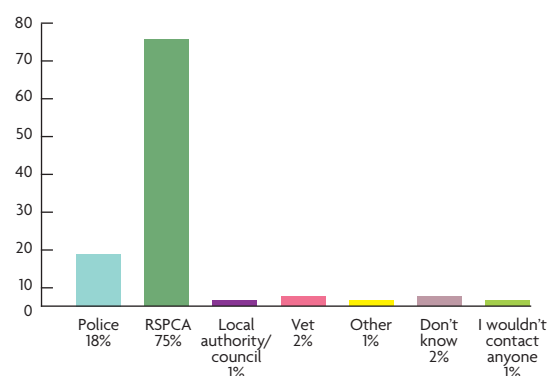
Clean neighbourhoods and Environment Act 2005 – implemented April 2008.
Animal Welfare Act 2006.
Environment Protection Act 1990.

THE CURRENT SITUATION

Local authorities are responsible for stray dogs. They also have the power to introduce and enforce dog control orders under the Clean Neighbourhoods and Environment Act (2005), which includes tough penalties for fouling. Local authorities also have a duty to keep highways and public land clear of dog excrement. Although the RSPCA has no legal responsibility for stray dogs, it regularly receives phone calls from people who are unsure who to contact about strays. If the public doesn't know the right people to report a stray dog to, it may suffer if not collected. To find out if the general public know who to contact to report a stray in Wales, the RSPCA commissioned an opinion poll which also asked a question to find out if there was awareness of who to contact about dog fouling⁹. Of those questioned 37 percent of Welsh adults would contact the RSPCA first to report a stray dog with 37 percent contacting their local authority/council first. A further 11 percent would call the police. When asked about dog fouling, 81 percent would contact their local authority with just three percent calling the RSPCA.

The public were also asked who they would contact first if they wanted to report an animal that they witnessed being cruelly treated, 75 percent answered RSPCA, police 18 percent and local authorities one percent. Also interestingly, the overall top dog-related issue that concerned the public most, was dangerous/aggressive dogs at 27 percent, then dog fouling at 26 percent and irresponsible dog ownership (i.e. owners not looking after the welfare and best interests of their dogs) next at 25 percent.

Who would the public contact first to report animal cruelty?¹⁰

»» RSPCA recommendation

With the majority of people in Wales aware who to contact about dog fouling, it seems that public awareness campaigns by local authorities or organisations such as Keep Wales Tidy have successfully got across the message. Awareness about local authority responsibilities with regard to stray dogs is fairly low and therefore more needs to be done to communicate to members of the public about who they should contact.

¹¹Under Section 6 of the CNEA 2005, a dog must be detained for seven days before it can be disposed of, that is rehomed or euthanased.

¹²In the Stray Dogs Footprint, Wrexham attained platinum, Denbighshire attained gold, Caerphilly, Cardiff, Ynys Môn, Newport and Pembrokeshire attained silver. See: www.politicalanimal.org.uk/area/local-government/community-animal-welfare-footprints

¹³Data contained within a Dogs Trust press release September 2012.

¹⁴Results from Freedom of Information Act (FOIA) requests which can be found at: www.houndmistress.co.uk

Stray dogs

FIGURES ON STRAY DOGS COLLECTED BY LOCAL AUTHORITIES

ANIMAL WELFARE CONCERNS

Stray dogs in Wales are the sole responsibility of local authorities that are bearing the burden of irresponsible pet owners who allow their dogs to stray. Once in the 'system', there are a number of eventualities that can take place once a stray dog is collected. Ideally all dogs will be returned to their owner or keeper, but unfortunately this is not always the case. Healthy stray dogs that cannot be returned to their owners are rehomed directly to the public by local authorities, given to animal welfare and rehoming charities or in some cases euthanased due to injury/sickness or after the statutory seven-day period¹¹. All this puts a financial burden on those involved and the animal welfare consequences result in dogs suffering unnecessarily. Seven of the 22 local authorities have been awarded the RSPCA's Community Animal Welfare Stray Dog Footprint in 2012¹², and we hope to encourage the remainder.

Legislation

Clean Neighbourhoods and Environment Act 2005 – implemented April 2008.
Animal Welfare Act 2006.
Control of Dogs Order 1992, s1 1992/901, art 2(1).

Political situation

Local authorities are experiencing major cuts to budgets therefore it is getting even harder for some to meet their basic statutory requirements to provide stray dog care. Welsh Government proposals for mandatory microchipping for all dogs in Wales could aid this situation.

THE CURRENT SITUATION

For the financial year ending April 2012, 10,230 stray dogs were collected by Welsh local authorities¹³. This costs more than £2 million per year in total for local authorities in Wales, with the cost per dog ranging from £58.19 (in Merthyr Tydfil) to £758.61 (in Pembrokeshire)¹⁴. In an effort to reduce the burden¹⁵ on local authorities we have attempted to use data from other sources, however for this reason it is difficult to compare the number of stray dogs year on year because we do not have access to the questions nor the response rate. It is also not possible to tell from the data how many of these dogs were returned to their owner, rehomed directly or given to rehoming charities, however the data does show that 543 were euthanased which equates to five percent of the total number of stray dogs collected.

82% of the public in Wales support an annual compulsory dog registration scheme

»» RSPCA recommendation

The number of stray dogs being collected is very significant, but we don't know how many are returned to their owners. One way of assisting local authorities in reuniting dogs with their owners is by encouraging owners and keepers to microchip their dogs. Microchipping can help with proving ownership of an animal and is very useful when dealing with incidents of pet theft, cruelty and straying dogs. The RSPCA recognises that dog owners must behave more responsibly by ensuring that their dog has a collar and tag¹⁶, and by encouraging microchipping to help reduce the number of long-term strays and neutering, which may help to reduce the dogs' desire to stray in the first place. The RSPCA is encouraged that the Welsh Government intends to introduce mandatory microchipping, however it is crucial that this is linked to an annual compulsory dog registration scheme – this type of scheme is supported by a convincing 82 percent of the public in Wales¹⁷.

¹⁶A dog owner has a legal requirement to ensure their dog whilst on a highway or in a public place wears a collar with the name and address of the owner inscribed on it.
¹⁷All figures, unless otherwise stated, are from YouGov Plc Poll. Total sample size was 1,015 Welsh adults. Fieldwork was undertaken between 19–21 September 2012. The survey was carried out online. The figures have been weighted and are representative of all Welsh adults (aged 18+).
¹⁸Placed through surveys, polling and FOIA requests.
¹⁹Data source: RSPCA/local authorities/Dogs Trust.

Puppy breeding

NUMBER OF LICENSED AND UNLICENSED DOG BREEDING ESTABLISHMENTS

ANIMAL WELFARE CONCERNS

There are a number of issues associated with the breeding of dogs that are of great concern to the RSPCA. These include welfare and health issues linked with the breeding of pedigree dogs, irresponsible breeders, for example 'puppy farmers', and current standards and enforcement for licensed breeders.

Legislation

Clean Neighbourhoods and Environment Act 2005 – implemented April 2008.
Animal Welfare Act 2006.
Control of Dogs Order 1992, s1 1992/901, art 2(1).

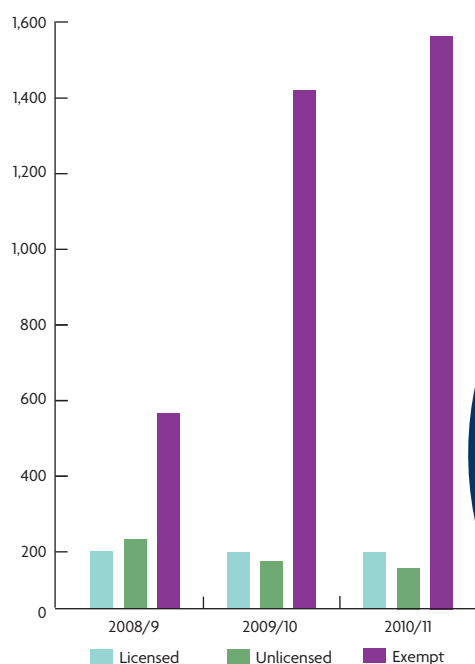
Context

The Welsh Government has the power to repeal the existing primary legislation, the Breeding of Dogs Act 1973 and replace it with new Regulations. The Government's 2010 Task and Finish Group was set up to review legislation and guidance to take into account the new provisions as set out in the Animal Welfare Act 2006²⁰. More than 500 consultation responses were received on the proposals to change the current legislation. The RSPCA ran a campaign to encourage more public responses to a second consultation that closed in May 2012, which attracted more than 1,500 responses. An announcement on legislation is expected in the autumn of 2012.

THE CURRENT SITUATION

The Companion Animal Welfare Enhancement Scheme (CAWES) data for dog breeding identifies nearly 2,000 establishments in Wales that are breeding dogs¹⁹. The data gathered from 2008 to 2011 shows the biggest growth in numbers is in the 'exempt' category that is those operators/owners of breeding dogs that are exempt from requiring a licence as per the legislation. In 2008/2009, 533 establishments were identified, this rose to 1,587 in 2010/11. This growth is partly due to increased identification and investigation by local authorities and the CAWES Special Projects on internet trading, dog breeding and classified adverts offering dogs for sale that identified breeding dogs in this category. The number of unlicensed dog breeding establishments has dropped considerably with breeders being moved into the two other categories. This is due to better identification and investigation, and action taken when required.

Number of dog breeding establishments in Wales 2008–2011

»» RSPCA recommendation

The RSPCA welcomes the Welsh Government's commitment to introduce new Regulations that will give greater powers to tackle bad practice in the dog breeding industry, especially the proposals that require more breeders to have a licence and mandatory microchipping. The RSPCA is also keen for content that has previously been 'guidance' to be enshrined as mandatory standards that local authorities must enforce; for anyone with two or more breeding bitches to require a licence; for a robust DVLA-style microchip database; and for a minimum ratio of staff to number of dogs can be evidenced and should clearly demonstrate the needs of each dog can be met on a daily basis.

Prosecutions

NUMBER OF CONVICTIONS UNDER THE ANIMAL WELFARE ACT 2006

ANIMAL WELFARE CONCERNS

The Animal Welfare Act 2006 (AWA) significantly updated the Protection of Animals Act 1911 and, most importantly, introduced a welfare offence²¹. This imposes a duty of care on a person responsible for an animal to take reasonable steps to ensure the needs of that animal are met to the extent required by good practice. Codes of Practice, to promote animal welfare, have been subsequently introduced for dogs, as well as rabbits, cats and equines. Even though dogs in Wales are more protected than ever before, especially with the introduction of the welfare offence, there are still times when prosecution is required when offences have been committed.

Legislation

Animal Welfare Act 2006.

Context

The RSPCA and others are able to take prosecutions under various pieces of animal welfare legislation. The majority of prosecutions and subsequent convictions are taken under the Animal Welfare Act 2006 by the RSPCA.

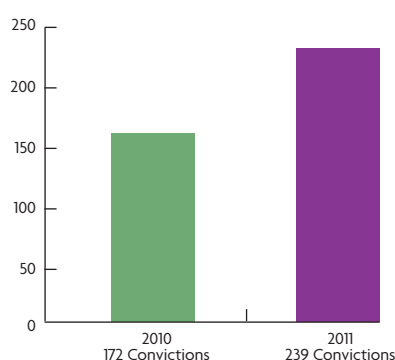
THE CURRENT SITUATION

Of the 60,000 telephone calls received from Wales by the RSPCA's cruelty line each year, 11,152 were subsequently investigated as complaints and 570 dogs were collected, rescued, signed over or seized by RSPCA officers. There were 239 convictions in Wales under the AWA as a result of prosecutions taken by the RSPCA.

The number of overall convictions under the Animal Welfare Act has increased by 39 percent compared to the previous year²². In 2011, there were 99 convictions in Wales for the offence of cruelty to dogs under the Animal Welfare Act²³ and 52 for failure to provide for the welfare of dogs²⁴. The number of Disqualification Orders imposed under the Act has doubled over the two years with 52 and 101 in 2010 and 2011 respectively being prevented from owning or keeping animals, 59 of which were specifically in relation to dogs²⁵.

The number of overall convictions under the Animal Welfare Act has increased by **39%**

RSPCA convictions secured in the Magistrates' Courts, 2010–2011

»» RSPCA recommendation

In an ideal world, neglect and cruelty to animals would not occur therefore investigations into animal cruelty and breaches of animal welfare, plus any subsequent convictions wouldn't be necessary. Realistically, this will never be the case and whilst the RSPCA actively advocates education and prevention to stop suffering occurring, there will always be times when prosecution is required. Ideally the number of convictions for breaches of animal welfare legislation in Wales would fall each year.

²²RSPCA Prosecutions Department Annual Report 2011, p.29: www.rspca.org.uk/ImageLocator/locateAsset?asset=document&assetId=1232729605371&mode=prd

²³Animal Welfare Act 2006, s9.

²⁴Ibid, s9.

²⁵Ibid, s34.

Sanctuaries

NUMBER OF ANIMAL SANCTUARIES THAT ARE UNREGULATED

ANIMAL WELFARE CONCERNS

There is no way of knowing the standards of care in which these dogs are kept. In recent years the RSPCA and local authorities have been forced to take action against premises that have advertised themselves as sanctuaries. In these situations the intelligence has come to light only after the animals have suffered considerably and over a period of time. Such cases can prove extremely costly because they often involve large numbers of animals. Without legislation to provide for annual and spot inspections there is no way of preventing such suffering.

THE CURRENT SITUATION

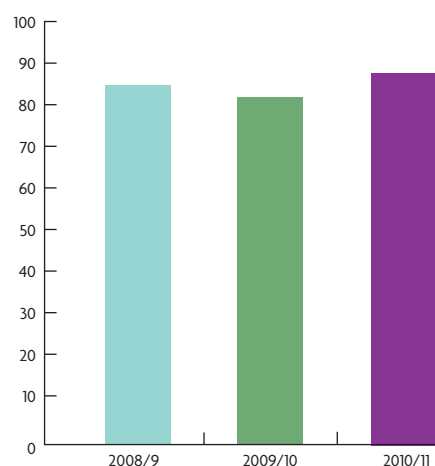
The Animal Welfare Network for Wales (AWNW), which represents a selection of animal welfare related organisations across Wales, currently has 24 members out of 153 which have self-defined as sanctuaries. Of these 24, 17 say they deal directly with companion animals such as dogs.

The Companion Animal Welfare Enhancement Scheme (CAWES) data recorded 85²⁶ sanctuaries in Wales²⁷. Due to the lack of a recognised definition and also the problems associated with recording consistent data across the participating local authorities, this figure could be much higher. AWWN has recently presented a report to the Welsh Government on the case for regulation of Animal Welfare Establishments or 'Sanctuaries' in Wales²⁸, which included consulting all relevant stakeholders as well as taking written and oral evidence from such parties.

Context

The Welsh Government has the means to introduce a scheme to regulate animal sanctuaries under s12 of the Animal Welfare Act 2006. Local Authorities cannot currently access such premises without first applying for a warrant that must be based on sufficient cause for concern. This is despite many such premises operating as open to the public. Many sanctuaries in Wales provide a much-needed service for the long-term care, rehabilitation and rehoming of animals, but there is currently no way of preventing the suffering in premises that fall below the legal standards of care for animals.

Number of animal sanctuaries in Wales, 2008–2011²⁹

RSPCA recommendation

Legislation is needed in order to ascertain the suitability of both the premises and the skill sets of the staff on site in order to protect all animals kept at a sanctuary. With a licensing scheme that is fully cost-recoverable for the local authorities, there is the ability to ensure annual risk-based inspections, to include a veterinary expert, as well as provisions for spotchecks. The RSPCA believes such measures are crucial to protecting the welfare of animals in sanctuaries.

²⁶This is the average number of sanctuaries over the three years 2008–2011.

²⁷<http://wales.gov.uk/topics/environmentcountryside/ahw/animalwelfare/pets/cawes/?lang=en>

²⁸The AWWN report can be found at: www.awnwales.org

²⁹<http://wales.gov.uk/topics/environmentcountryside/ahw/animalwelfare/pets/cawes/?lang=en>

Euthanasia

NUMBER OF DOGS EUTHANASED

ANIMAL WELFARE CONCERNS

There are a number of reasons why dogs are put to sleep or euthanased, including injury, illness, disease and behaviour. Unfortunately, some are also reluctantly euthanased by vets, local authorities and animal welfare organisations due to these animals being unwanted and/or the inability to find them new homes. Quite simply there are too many dogs being bred, particularly certain breeds or cross-breeds, not enough good homes available and some dog owners not taking responsibility for their animals. This results in rehoming dogs being unnecessarily euthanased.

Legislation

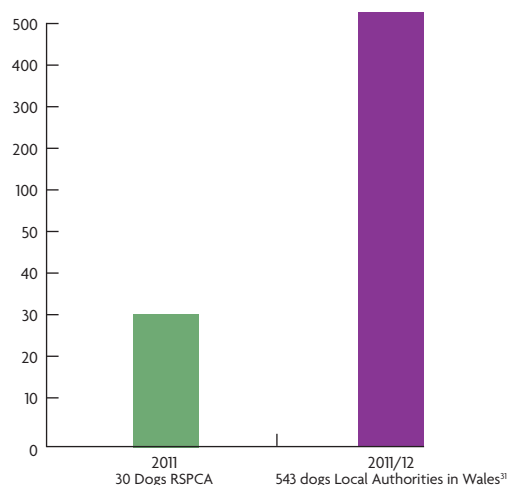
Clean Neighbourhoods and Environment Act 2005 – implemented April 2008.
Animal Welfare Act 2006.

THE CURRENT SITUATION

It is extremely difficult to find out how many rehoming dogs are euthanased each year in Wales. Vets (at the owner's or keeper's request) some animal welfare organisations and local authorities will euthanase unwanted dogs, however these statistics are not widely available or collected nationally. Therefore, the data gathered from the RSPCA and local authorities must be considered just a snapshot of the euthanasia issue.

In 2011, the RSPCA euthanased 30 unwanted rehoming dogs, down from 33 in 2010³⁰. Even though the figures are relatively low – just six percent of the dogs that have rehoming potential were euthanased by the RSPCA – this is still unacceptable.

Number of dogs euthanased in Wales (RSPCA and Local Authority data)

»» RSPCA recommendation

The RSPCA would like to see a future where no rehoming dog is euthanased. This will only be achieved by owners, keepers and breeders adopting more responsible attitudes to pet animals. Simple, practical actions can be implemented by dog owners. These include neutering so as to prevent unwanted pregnancies and microchipping that will assist local authorities and others in reuniting dogs with their owners. Sellers of dogs could improve welfare by providing information and guidance to potential or new owners. Ultimately, before anyone adopts or purchases a dog, the question should be asked: "Does he/she in good faith believe that he/she will be able, and intends, to meet the puppy's future health and welfare needs?" This refers to meeting all the dog's welfare needs for the whole of its life.

³⁰Internal RSPCA data.

³¹Dogs Trust data – see Stray Dog indicator. 15

Unwanted dogs

NUMBER OF UNWANTED HEALTHY DOGS TAKEN INTO THE CARE OF THE RSPCA

ANIMAL WELFARE CONCERNS

In Wales, 43 percent of all households own a pet – the majority being a dog, with 61 percent of households that owned a pet owning at least one dog³². This equates to at least 786,900 owned dogs in Wales, although because many of these households will have multiple dogs there are likely to be tens of thousands more. Dogs are easy to obtain from a wide variety of sources, can be bought on impulse and are often acquired when they are young and small with little consideration given to what owning a dog actually means for their lifestyle, time and finances. Recent research has found that one-fifth of people who bought a puppy in the last two years no longer have their dog³³. Without considering the impact on their own lifestyle, the costs involved, and without the knowledge or ability to look after them properly, owners often abandon their dogs, allow them to stray or give them up to rehoming or rescue centres. Some will be given to friends or family, advertised on websites, and some will be euthanased at the request of their owner or as a consequence of too many unwanted dogs and not enough homes.

Legislation

Animal Welfare Act 2006.

THE CURRENT SITUATION

There is no established format to identify the total number of unwanted dogs or the total number of rehoming or rescue centres in Wales, however the Companion Animal Welfare Enhancement Scheme (CAWES) recorded over 3,000 businesses in 2010–2011 that were operating as dog breeders, pet shops and animal sanctuaries/refuges.³⁴

To find out how many unwanted pets there are in Wales, data from the RSPCA is used to indicate how wide the problem is. In 2011, 573 dogs came into the Society's animal centres and branches, all looking for a new owner. In 2011 local authorities in Wales dealt with 10,230 stray dogs that were then subsequently reunited with their owner, rehomed, euthanased, or given to an animal welfare organisation³⁵.

To find out how big the problem of unwanted dogs actually is, more information is required from all rehoming centre/organisations in Wales. This could be in part achieved through the regulation of animal welfare establishments/sanctuaries (see Sanctuaries indicator) and also the pooling of relevant data.

»» RSPCA recommendation

The RSPCA would like to see the number of dogs being bred matching the number of responsible homes available. Ultimately the number of unwanted dogs in Wales would significantly reduce until the problem ceases to exist. Pets should be bred responsibly and the dogs bred to be happy, healthy and suited to being a pet – therefore less likely to be rehomed or relinquished due to behaviour problems. Owners should also be educated about and strongly encouraged to consider the long-term needs of their animals, so that less animals need new homes/owners. People should also be encouraged to consider rehoming a dog in need of a home from an animal welfare establishment, and to have their dog neutered as part of their responsible pet ownership.

**In 2011 local authorities in Wales
dealt with 10,230 stray dogs**

³²<http://wales.gov.uk/topics/statistics/headlines/compendia2009/110224/?lang=en>
³³Research conducted by TNS via OnlineBus, an internet survey. A sample of 7,272 GB adults aged 16–24 were interviewed. Of these 848 people had acquired a puppy in the past two years. Interviewing was conducted by online self-completion from 23 November 2010 to 20 January 2011.

³⁴3,273 licensed, unlicensed and exempt pet shops, dog breeders and sanctuaries/refuges <http://wales.gov.uk/docs/drah/publications/110915cawesbaseline.pdf>

³⁵Data contained within a Dogs Trust press release September 2012.

Status and dangerous dogs

NUMBER OF INCIDENTS UNDER SECTION 1 OF THE DANGEROUS DOGS ACT 1991

ANIMAL WELFARE CONCERNS

'Status' dogs and prohibited 'types' (e.g. pit bull terriers etc.) can become dangerous dogs because many are powerful animals that are conditioned to be used as part of anti-social behaviour. Often victims of cruelty themselves, these animals can be encouraged to be aggressive dogs and may be forced to fight other dogs. There has been a growth in the ownership of 'status dogs' (currently bull breeds and mastiff types are popular) in recent years, which is often attributed to indiscriminate breeding on some large housing estates. Due to over breeding, there has been a rise in abandoned, neglected and cruelly treated bull breed dogs.

Legislation

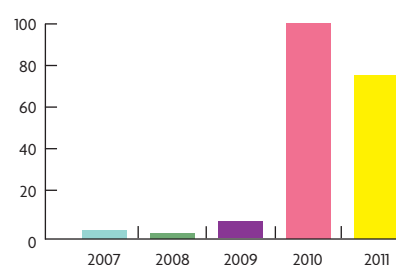
Animal Welfare Act 2006.
Dangerous Dogs Act 1991.
Dangerous Dogs (Amendment) Act 1997.
Control of Dogs Order 1992.
Dogs Act 1871.

THE CURRENT SITUATION

The RSPCA is working alongside the police, local authorities and registered social landlords to educate local communities about responsible dog ownership and to encourage effective enforcement of dog welfare and control legislation. This has taken the form of innovative projects incorporating advice, neutering, microchipping and other practical measures to tackle the 'status dog' problem in these areas. We are working in partnership with other agencies and animal welfare organisations and where these projects prove to be successful we hope they can be rolled out to other communities.

Data shows that dangerous dog incidents continue to rise, with the four police forces in Wales in 2010/11 spending £109,172 on this issue which was a 61 percent increase on 2009/10³⁷. The South Wales police area figures in the graph below show the number of incidents under Section 1³⁸ of the Dangerous Dogs Act between 2007 and 2011 years. In 2007 there were just two reported incidents, this has risen to 103 in 2010 and in 2012 the police dealt with 76 incidents.

Number of incidents involving section 1 dogs dealt with by South Wales Police 2007-2011

RSPCA recommendation

The RSPCA would like the current dog control laws reviewed, consolidated and updated in Wales. The RSPCA has drafted proposed legislation that would update current legislation and is supported by the police, local authorities, and the RSPCA – so all the main enforcers. This would focus on prevention and would enable enforcement agencies to take early intervention as well as improving public safety, animal welfare and reducing costs. Regardless of its breed or type, any dog has the potential to be dangerous. There is a need to develop coordinated and targeted education programmes to assist in persuading owners of dogs to be responsible, and for dogs to be bred more responsibly. We very much hope that all of these issues will be considered and adopted in the forthcoming Dog Control Bill announced by the First Minister in July 2012. When asked in our September 2012 poll 84 percent of the Welsh public support the Welsh Government's proposals to legislate on dangerous dogs and irresponsible owners³⁹.

84% support proposals to legislate on dangerous dogs and irresponsible owners

³⁷Data taken from a Labour Party Freedom of Information Act request of all police forces in England and Wales 2011.

³⁸Section 1 of the Act covers four banned 'type' of dogs.

³⁹All figures, unless otherwise stated, are from YouGov Plc Poll. Total sample size was 1,015 Welsh Adults. Fieldwork was undertaken between 19–21 September 2012. The survey was carried out online. The figures have been weighted and are representative of all Welsh adults (aged 18+).

Greyhounds

THE PROPORTION OF PEOPLE WHO BELIEVE GREYHOUND RACING SHOULD BE REGULATED

ANIMAL WELFARE CONCERNS

There are a large number and a wide variety of welfare concerns which can occur throughout the life of a racing greyhound, including concerns related to their breeding, living facilities, the time they are racing, the end of their racing days and what happens to them when they retire. The Greyhound Advisory Board (Wales), made up of track owners and animal welfare organisations, gave their opinion that approximately 100 greyhounds unsuitable for racing were being shot by their owners in Wales each year⁴⁰. Whilst on the track there is no requirement for a vet to be present at any race and at any trial where there is more than one greyhound running on the track at the same time. Injuries and even death can occur whilst on track, yet often no immediate treatment or help can be administered by a qualified veterinarian.

Legislation

Animal Welfare Act 2006.

Political situation

In 2010, 43 out of the eligible 45 Assembly Members in the last Assembly signed up to a campaign that is encouraging the introduction of regulations for racing greyhounds.

THE CURRENT SITUATION

Currently there are no specific regulations for racing greyhounds in Wales. The Greyhound Board for Great Britain (GBGB) regulates a number of tracks in England and none in Wales. There is one independent greyhound track in Wales that has between 70 and 84 dogs racing each week⁴¹ and whilst no vet is specifically required to be present at track side, owners of the animals have a responsibility to ensure the welfare of their animals is not compromised.

To find out the Welsh public's views about racing greyhounds the RSPCA commissioned a poll in September 2012 that asked if greyhound racing should be regulated⁴² – 68 percent of people felt that there should be regulations specific to greyhound racing in Wales, with just five percent opposing them⁴³. In a previous poll run in 2011, 88 percent of the Welsh public believed that it should be compulsory for vets to be present at greyhound racing in Wales, with 55 percent of people thinking that it is already a compulsory feature of greyhound racing⁴⁴.

Sixty-eight percent of Welsh adults believe there should be regulations specific to greyhound racing in Wales⁴⁵.

68% of Welsh adults believe there should be regulations specific to greyhound racing in Wales

»» RSPCA recommendation

The RSPCA believes that the welfare of racing greyhounds should be protected from cradle to grave. Welfare issues can occur at any stage therefore all aspects of their lives including breeding, kennelling, racing, transportation management and final retirement need to be protected. The Society is encouraging the introduction of regulations and a Code of Practice in Wales that covers the whole life of each racing greyhound.

⁴⁰Figures adapted from The Greyhound Forum for Wales report: A Better Bet for Greyhounds, 2007.

⁴¹Ibid.

⁴²All figures, unless otherwise stated, are from YouGov Plc Poll. Total sample size was 1,015 Welsh adults. Fieldwork was undertaken between 19–21 September 2012. The survey was carried out online. The figures have been weighted and are representative of all Welsh adults (aged 18+).

⁴³Ibid.

⁴⁴All figures, unless otherwise stated, are from YouGov Plc. Total sample size 1,064 adults. Fieldwork was undertaken between 19–23 August 2011. The survey was carried out online. The figures have been weighted and are representative of all Welsh adults (aged 18+).

⁴⁵All figures, unless otherwise stated, are from YouGov Plc Poll. Total sample size was 1,015 Welsh adults. Fieldwork was undertaken between 19–21 September 2012. The survey was carried out online. The figures have been weighted and are representative of all Welsh adults (aged 18+).

Milgwn

CYFRAN Y BOBLOGAETH SY’N CREDU Y DYLLID RHEOLEIDDIO RASIO MILGWN

PRYDERON LLES ANIFEILIAID

Gall amrywiaeth o bryderon lles godi yn ystod oes milgi rasio, pryderon ynglŷn â'i gyfnod bridio, ei amodau byw, y cyfnod mae'n rasio, diwedd ei ddyddiau rasio a'r hyn sy'n digwydd iddo ar ôl ymddeol. Yn ôl barn Bwrdd Ymgynghorol Milgwn, sy'n cynnwys perchnogion trac a mudiadau lles anifeiliaid, mae tua 100 o filgwn sy'n anaddas ar gyfer rasio yn cael eu saethu gan eu perchnogion yng Nghymru bob blwyddyn.⁴⁰ Nid oes rheidrwydd cael milfeddyg yn bresennol mewn unrhyw ras neu dreial lle mae mwy nag un milgi yn rasio ar yr un pryd. Gall anafiadau neu farwolaeth ddigwydd ar y trac, ond nid oes modd cynnig triniaeth frys na chymorth gan filfeddyg cymwys.

Deddfwriaeth

Deddf Lles Anifeiliaid 2006.

Y sefyllfa wleidyddol

Yn 2010, cafwyd cefnogaeth 43 allan o'r 45 o'r Aelodau cymwys yn y Cynulliad diwethaf ar gyfer ymgyrch sy'n annog cyflwyno rheoliadau ar gyfer rasio milgwn.

Y SEFYLLFA BRESENNOL

Ar hyn o bryd, ni cheir rheoliadau penodol ar gyfer rasio milgwn yng Nghymru. Mae Bwrdd Milgwn Prydain Fawr yn rheoli nifer o draciau yn Lloegr a dim un yng Nghymru. Ceir un trac milgwn annibynnol yng Nghymru sydd â rhwng 70 ac 84 ci yn rasio yno bob wythnos,⁴¹ ond er nad yw presenoldeb milfeddyg ar ochr y trac yn anghenraid penodol, cyfrifoldeb perchnogion yr anifeiliaid yw sicrhau lles eu milgwn.

Er mwyn canfod barn y cyhoedd yng Nghymru am rasio milgwn, comisiynodd yr RSPCA arolwg ym mis Medi 2012 yn gofyn a ddylid rheoleiddio rasio milgwn⁴² – teimlai 68 y cant o bobl y dylid cael rheoliadau sy'n benodol i rasio milgwn yng Nghymru, gyda dim ond pump y cant yn gwrthwynebu.⁴³ Mewn arolwg blaenorol a gynhaliwyd yn 2011, credai 88 y cant o'r cyhoedd yng Nghymru y dylai presenoldeb milfeddyg fod yn orfodol mewn rasys milgwn yng Nghymru, gyda 55 y cant o'r bobl yn meddwl fod hyn eisoes yn elfen orfodol beth bynnag.⁴⁴ Mae 68 y cant o oedolion Cymru o'r farn y dylid cael rheolau penodol ar gyfer rasio milgwn yng Nghymru.⁴⁵

Mae 68% o oedolion Cymru o'r farn y dylid cael rheolau penodol ar gyfer rasio milgwn yng Nghymru.

Argymhelliad yr RSPCA

Mae'r RSPCA o'r farn y dylid amddiffyn lles milgwn rasio o'r crud i'r bedd. Gall materion lles godi ar unrhyw adeg, ac felly mae angen gwarchod pob agwedd ar fywyd y milgi gan gynnwys bridio, cartrefu, rasio, cludiant, rheolaeth a diwedd oes. Mae'r Gymdeithas yn annog cyflwyno rheoliadau a chod ymarfer yng Nghymru sy'n amddiffyn bywyd cyfan pob un milgi rasio.

⁴⁰ Ffigyrau wedi'u haddasu o adroddiad Fforwm Milgwn Cymru: *A Better Bet for Greyhounds*, 2007.

⁴¹ Ibid.

⁴² Daw'r holl ffigyrau, oni nodir yn wahanol, o arolwg YouGov Plc. Cyfanswm y sampl oedd 1,015 o oedolion yng Nghymru. Cynhaliwyd y gwaith maes rhwng 19 a 21 Medi 2012. Cynhaliwyd yr arolwg ar-lein. Mae'r ffigyrau wedi'u pwysoli ac maent yn cynrychioli holl oedolion Cymru (18+).

⁴³ Ibid.

⁴⁴ Daw'r holl ffigyrau, oni nodir yn wahanol, o YouGov Plc. Nifer yr oedolion a holwyd oedd 1,064. Casglwyd y data rhwng 19 a 23 Awst 2011. Cynhaliwyd yr arolwg ar-lein. Mae'r ffigyrau wedi'u pwysoli ac yn gynrychioladol o holl oedolion Cymru (18+ oed).

⁴⁵ Daw'r holl ffigyrau, oni nodir yn wahanol, o arolwg YouGov Plc. Cyfanswm y sampl oedd 1,015 o oedolion yng Nghymru. Cynhaliwyd y gwaith maes rhwng 19 a 21 Medi 2012. Cynhaliwyd yr arolwg ar-lein. Mae'r ffigyrau wedi'u pwysoli ac maent yn cynrychioli holl oedolion Cymru (18+).

Cŵn peryglus a chŵn statws

NIFER Y DIGWYDDIADAU O DAN ADLAN 1 DEDDF CŴN PERYGLUS 1991

PRYDERON LLES ANIFEILIAID

Mae cŵn 'statws' a bridiau sydd wedi'u gwahardd (e.e. daeargwn pydew, ac ati) yn gallu mynd yn gŵn peryglus oherwydd fod llawer ohonynt yn anifeiliaid pwerus sy'n cael eu cyflyru i'w defnyddio yn rhan o ymddygiad gwrthgymdeithasol. Maent hwy eu hunain yn aml yn dioddef creulondeb eu hunain, anogir yr anifeiliaid hyn i fod yn ymosodol a'u gorfodi i ymladd cŵn eraill. Yn y blynyddoedd diwethaf cafwyd cynnydd ym mherchnogaeth 'cŵn statws' (ar hyn o bryd mae cŵn bridiau tarw a mathau mastiff yn boblogaidd), a chaiff hyn yn aml ei briodoli i fridio diwahân ar lawer o stadau tai mawr. Oherwydd fod gormod ohonynt wedi'u bridio, cafwyd cynnydd yn nifer y cŵn bridiau tarw sy'n cael eu gadael, eu hesgeuluso a'u trin yn greulon.

Deddfwriaeth

Deddf Lles Anifeiliaid 2006.

Deddf Cŵn Peryglus 1991.

Deddf Cŵn Peryglus (Diwygiad) 1997.

Gorchymyn Rheoli Cŵn 1992.

Deddf Cŵn 1871.

Y SEFYLLFA BRESENNOL

Mae'r RSPCA yn cydweithio â'r heddlu, yr awdurdodau lleol a landlordiaid cymdeithasol cofrestredig i addysgu cymunedau lleol ynghylch bod yn berchnogion cyfrifol ar gŵn, ac i annog gorfodi effeithiol ar ddeddfwriaeth rheoli a lles cŵn. Mae hyn wedi cynnwys prosiectau arloesol sy'n rhoi cyngor, yn ysbaddu, yn gosod microsglodion ac yn gweithredu mesurau ymarferol eraill i fynd i'r afael â'r broblem 'ci statws' mewn ardaloedd penodol. Rydym yn gweithio mewn partneriaeth ag asiantaethau a mudiadau lles anifeiliaid eraill a phan brofir bod y prosiectau hyn yn llwyddiannus rydym yn gobeithio y gellir eu hymestyn i gymunedau eraill.

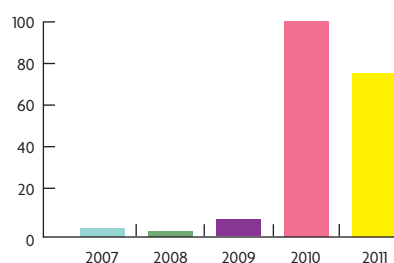
Dengys data mai parhau i gynyddu y mae nifer y digwyddiadau sy'n ymwneud â chŵn peryglus, gyda'r pedwar heddlu yng Nghymru yn 2010/11 wedi gwario £109,172 ar y mater hwn – cynnydd o 61 y cant ers 2009/10.³⁷ Mae ffigyrau Heddlu De Cymru yn y graff isod yn dangos nifer y digwyddiadau o dan Adran 1³⁸ y Ddeddf Cŵn Peryglus rhwng 2007 a 2011. Yn 2007 adroddwyd am ddau ddigwyddiad yn unig, cododd hyn i 103 yn 2010 ac yn 2012 deliodd yr heddlu â 76 digwyddiad.

»» Argymhelliaid yr RSPCA

Dymunâ'r RSPCA i'r deddfau presennol ynghylch rheoli cŵn gael eu hadolygu, eu hatgyfnerthu a'u diweddarau yng Nghymru. Mae'r RSPCA wedi drafftio deddfwriaeth arfaethedig a fyddai'n diweddarau'r ddeddfwriaeth bresennol ac fe'i cefnogir gan yr heddlu, awdurdodau lleol a'r RSPCA, sef y prif gyrff sy'n gorfodi'r ddeddfwriaeth. Byddai hyn yn canolbwyntio ar atal, a galluogi'r asiantaethau gorfodaeth i ymyrryd yn gynnar yn ogystal â gwella diogelwch y cyhoedd a lles anifeiliaid, a lleihau costau. Waeth beth yw ei frid neu ei fath, mae gan unrhyw gi y potensial i fod yn beryglus. Mae angen datblygu rhaglenni addysg wedi'u targedu a'u cydlynu er mwyn cynorthwyo i ddarbwylo perchnogion cŵn i fod yn gyfrifol, ac i sicrhau fod cŵn yn cael eu bridio yn fwy cyfrifol. Rydym yn mawr obeithio y bydd yr arfaethedig a gyhoeddwyd gan y Prif Weinidog ym mis Gorffennaf 2012. Pan ofynnwyd iddynt yn ein harolwg ym mis Medi 2012, dywedodd 84 y cant o'r cyhoedd yng Nghymru eu bod yn cefnogi cynigion Llywodraeth Cymru i ddeddfu ar gŵn peryglus a pherchnogion anghyfrifol.

Nifer y digwyddiadau yn ymwneud â chŵn adran 1 2007-2011*

*hyd at 31 Gorffennaf 2011. Ffynhonnell data: Heddlu De Cymru

Mae 84% yn cefnogi cynigion i ddeddfu ar gŵn peryglus a pherchnogion anghyfrifol

³⁷ Data wedi'i godi o gais gan y Blaid Lafur dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth i'r holl heddluoedd yng Nghymru a Lloegr.

³⁸ Mae Adran 1 y Ddeddf yn cynnwys pedwar o fridiau cŵn sydd wedi'u gwahardd.

³⁹ Daw'r holl ffigyrau, oni nodir yn wahanol, o arolwg YouGov Plc. Cyfanswm y sampl oedd 1,015 o oedolion yng Nghymru. Cynhaliwyd y gwaith maes rhwng 19 a 21 Medi 2012. Cynhaliwyd yr arolwg ar-lein. Mae'r ffigyrau wedi'u pwysoli ac maent yn cynrychioli holl oedolion Cymru (18+).

Cŵn nad oes ar neb eu heisiau

NIFER Y CŴN IACH DIEISIAU SY'N CAEL EU RHOI I OFAL YR RSPCA

PRYDERON LLES ANIFEILIAID

Mae 43 y cant o holl aelwydydd Cymru yn berchen ar anifail anwes, ac o'r aelwydydd hyn mae gan 61 y cant ohonynt gi.³² Mae hyn yn golygu bod pobl yng Nghymru yn berchen ar o leiaf 786,900 o gŵn, er ei bod yn debygol bod degau o filoedd yn fwy na hyn gan fod sawl aelwyd â mwy nag un ci. Mae'n hawdd cael gafael ar gi o amryw eang o lefydd gwahanol; mae modd eu prynu ar fympwy, ac wrth gael yr anifail yn ifanc ac yn fach nid yw llawer o bobl yn rhoi fawr o ystyriaeth i'r hyn y mae bod yn berchen ar gi yn ei olygu i'w ffordd o fyw, i'w hamser ac i'w cyllid. Yn ôl ymchwil diweddar, nid oes ci bellach gan un o bob pump o bobl a brynodd gi bach yn y ddwy flynedd diwethaf.³³ Heb ystyried yr effaith ar eu ffordd o fyw eu hunain, y costau sydd ynghlwm, a heb y wybodaeth neu'r gallu i ofalu amdanynt yn iawn, mae perchnogion yn aml yn cael gwared ar eu cŵn, gan adael iddynt fynd i grwydro neu eu rhoi i ganolfannau achub neu ailgartrefu. Caiff rhai eu rhoi i ffrindiau neu deulu, neu eu hysbysebu ar wefannau, a bydd rhai yn cael eu rhoi i gysgu, un ai ar gais eu perchennog neu oherwydd bod gormod o anifeiliaid dieisiau a dim digon o gartrefi iddynt.

Deddfwriaeth

Deddf Lles Anifeiliaid 2006.

Y SEFYLLFA BRESENNOL

Nid oes unrhyw fformat wedi'i sefydlu i ganfod yn union faint o gŵn nad oes ar neb eu heisiau neu faint o ganolfannau achub ac ailgartrefu sydd yna yng Nghymru. Fodd bynnag cofnododd Cynllun Gwella Lles Anifeiliaid Anwes (CAWES) fod bron i 3,000 o fusnesau yn 2010-2011 yn gweithredu fel bridwyr cŵn, siopau anifeiliaid anwes a llochesau anifeiliaid.³⁴

I gael gwybod faint o anifeiliaid anwes nad oes ar neb eu heisiau sydd yng Nghymru, caiff data gan yr RSPCA ei ddefnyddio i ddangos pa mor eang yw'r broblem. Yn 2011, daeth 573 o gŵn i ofal canolfannau a changhennau anifeiliaid y Gymdeithas, a phob un yn chwilio am berchennog newydd. Yn 2011 bu i'r awdurdodau lleol yng Nghymru ddelio â 10,230 o gŵn strae a gafodd wedyn eu hailgartrefu, eu difa neu eu rhoi i fudiad lles anifeiliaid.³⁵

Mae'n rhaid cael mwy o wybodaeth gan yr holl ganolfannau/sefydliadau ailgartrefu yng Nghymru er mwyn gwybod pa mor fawr yw'r broblem cŵn dieisiau mewn gwirionedd. Gellid cyflawni hyn yn rhannol drwy reoleiddio sefydliadau/llochesau lles anifeiliaid (gweler y dangosydd Llochesau) a hefyd drwy gyfuno data perthnasol.

Argymhelliad yr RSPCA

Byddai'r RSPCA yn hoffi gweld bod nifer y cŵn sy'n cael eu bridio yn cyd-fynd â nifer y cartrefi cyfrifol sydd ar gael. Yn y pen draw lleihau yn sylweddol fyddai nifer y cŵn nad oes unrhyw un eu heisiau yng Nghymru hyd nes y byddai'r broblem yn peidio â bodoli. Dylai anifeiliaid anwes gael eu bridio yn gyfrifol, a chŵn wedi'u magu i fod yn hapus, yn iach ac yn addas i fod yn anifail anwes – gan felly fod yn llai tebygol o gael eu hailgartrefu neu eu gadael oherwydd problemau ymddygiad. Dylid hefyd addysgu perchnogion a'u hannog yn gryf i ystyried anghenion hirdymor eu hanifeiliaid er mwyn i lai o anifeiliaid fod angen cartrefi/perchnogion newydd. Dylid hefyd annog pobl i ystyried ailgartrefu ci o fudiad lles anifeiliaid, ac i gael eu ci wedi'i ysbaddu fel rhan o fod yn berchenogion cyfrifol.

Yn 2011 bu i'r awdurdodau lleol yng Nghymru ddelio â 10,230 o gŵn strae

³² <http://wales.gov.uk/topics/statistics/headlines/compendia2009/110224/?skip=1&lang=cy>

³³ Cyfnewid sampl o 7,272 o oedolion y Deyrnas Unedig rhwng 16 a 24 oed. O'r rhain roedd 848 o bobl wedi cael ci bach yn y ddwy flynedd ddiwethaf. Cynhaliwyd y cyfnewid drwy arolwg hunanlenwi ar-lein rhwng 23 Tachwedd 2010 ac 20 Ionawr 2011.

³⁴ 3,273 o siopau anifeiliaid anwes, bridwyr cŵn a llochesau trwyddedig, heb eu trwyddedu ac wedi'u heithrio <http://wales.gov.uk/docs/drah/publications/110915cawesbaselineen.pdf>

³⁵ Data mewn datganiad i'r wasg gan yr Ymddiriedolaeth Cŵn, Medi 2012.

Ewthanasia

NIFER Y CŴN A GAFODD EU DIFA

PRYDERON LLES ANIFEILIAID

Mae yna nifer o resymau pam fod cŵn yn cael eu rhoi i gysgu neu eu difa, gan gynnwys anafiadau, salwch, clefyd neu ymddygiad. Yn anffodus, caiff milfeddygon, awdurdodau lleol a mudiadau lles anifeiliaid eu gorfodi i ddifa rhai ohonynt oherwydd nad oes ar neb eisiau'r anifeiliaid hyn ac/neu oherwydd methu â dod o hyd i gartrefi newydd iddynt. Yn syml iawn, mae yna ormod o gŵn yn cael eu magu, yn enwedig rhai bridiau neu groes-fridiau; nid oes digon o gartrefi da ar gael; ac nid yw rhai perchnogion cŵn yn fodlon cymryd cyfrifoldeb am eu hanifeiliaid. Canlyniad hyn yw bod cŵn y gellid eu hailgartrefu yn cael eu difa'n ddiangen.

Deddfwriaeth

Deddf Cymdogaethau Glân a'r Amgylchedd 2005 – gweithredwyd yn Ebrill 2008.

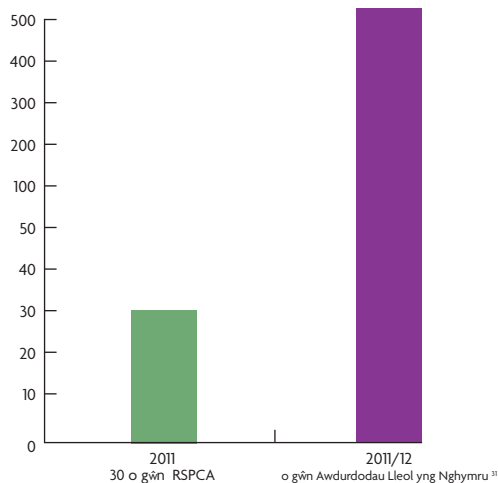
Deddf Lles Anifeiliaid 2006.

Y SEFYLLFA BRESENNOL

Mae'n anodd iawn canfod faint o gŵn y byddai modd eu hailgartrefu sy'n cael eu difa yng Nghymru bob blwyddyn. Bydd milfeddygon, ar gais y perchnogion neu'r gofalwyr neu ar gais mudiadau lles anifeiliaid ac awdurdodau lleol, yn rhoi cŵn nad oes ar neb eu heisiau i gysgu, ond nid yw'n hawdd dod o hyd i'r ystadegau yma ac ni chânt eu casglu'n genedlaethol. Felly, rhaid ystyried y data a gasglwyd gan yr RSPCA a'r awdurdodau lleol fel ciplun yn unig o'r gwir sefyllfa o ran ewthanasia.

Yn 2011, rhoddodd yr RSPCA derfyn ar fywyd 30 o gŵn nad oedd ar neb eu heisiau ond y gellid fod wedi eu hailgartrefu, sydd i lawr o 33 yn 2010.³⁰ Er bod y ffigyrau hyn yn weddol isel – dim ond chwech y cant o'r cŵn a oedd â'r potensial i gael eu hailgartrefu a roddwyd i gysgu gan yr RSPCA – mae'r ffigwr hwn yn parhau'n annerbyniol.

Nifer y cŵn a roddwyd i gysgu yng Nghymru (data'r RSPCA ac Awdurdodau Lleol)

Argymhelliad yr RSPCA

Hoffai'r RSPCA weld dyfodol lle na roddir unrhyw gi sydd â'r potensial i gael ei ailgartrefu i gysgu. Yr unig ffordd i gyflawni hyn yw i berchnogion, gofalwyr a bridwyr anifeiliaid fabwysiadu agweddau mwy cyfrifol tuag at anifeiliaid anwes. Gall perchnogion cŵn weithredu'n ymarferol, er enghraifft, trwy drefnu ysbaddu eu hanifeiliaid er mwyn arbed beichiogrwydd diangen, a defnyddio technoleg microsglodyn i helpu awdurdodau lleol ac eraill i ddychwelyd cŵn at eu perchnogion. Gall gwerthwyr anifeiliaid wella lles drwy roi gwybodaeth ac arweiniad i berchnogion newydd neu rai posib. Yn syml, cyn i unrhyw un fabwysiadu neu brynu ci, dylid gofyn y cwestiwn: "A yw ef/hi yn ddifffuant yn credu y bydd ef/hi yn gallu, ac yn bwriadu, diwallu anghenion iechyd a lles y ci bach yn y dyfodol?" Golyga hyn ddiwallu holl anghenion lles y ci am weddill ei oes.

³⁰ Data mewnol yr RSPCA.

³¹ Data'r Ymddiriedolaeth Cŵn – gweler y dangosydd Cŵn Strae. 15

Llochesau

NIFER Y LLOCHESAU ANIFEILIAID HEB EU RHEOLEIDDIO

PRYDERON LLES ANIFEILIAID

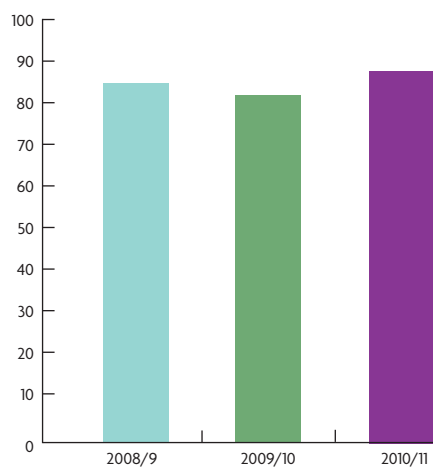
Nid oes modd gwybod beth yw safon gofal i gŵn mewn llochesau. Yn y blynyddoedd diweddar, mae'r RSPCA ac awdurdodau lleol wedi eu gorfodi i weithredu yn erbyn lleoliadau sydd wedi'u hysbysebu fel llochesau. Yn y sefyllfaoedd yma, ni ddaeth y wybodaeth i'r golwg nes bod yr anifeiliaid eisoes wedi dioddef yn sylweddol a thros gyfnod o amser. Gall achosion fel hyn brofi'n gostus dros ben gan eu bod yn aml yn ymwneud â nifer fawr o anifeiliaid. Heb ddeddfwriaeth a fydd yn darparu archwiliadau blynyddol a hapwiriadau, nid oes unrhyw fodd o arbed dioddefaint o'r math hwn.

Y SEFYLLFA BRESENNOL

Mae Rhwydwaith Lles Anifeiliaid Cymru (AWNW) yn cynrychioli detholiad o fudiadau sy'n ymwneud â lles anifeiliaid ledled Cymru, ac ar hyn o bryd mae ganddo 24 aelod o'r 153 sydd wedi diffinio eu hunain fel lloches. O'r 24 hyn, dywed 17 eu bod yn trin yn uniongyrchol ag anifeiliaid anwes fel cŵn.

Yn ôl data'r Cynllun Gwella Lles Anifeiliaid Anwes (CAWES), rhestrwyd 85²⁶ lloches yng Nghymru.²⁷ Oherwydd diffyg diffiniad cydnabyddedig ar problemau ynglŷn â chofnodi data cyson ar draws yr awdurdodau lleol perthnasol, gallai'r ffigwr hwn fod lawer yn uwch. Yn ddiweddar cyflwynodd Rhwydwaith Lles Anifeiliaid Cymru adolygiad i Lywodraeth Cymru o'r achos dros reoleiddio Sefydliadau Lles Anifeiliaid neu 'Llochesau' yng Nghymru,²⁸ ac roedd yr adolygiad wedi cynnwys ymgynghori â'r holl randdeiliaid perthnasol yn ogystal â derbyn tystiolaeth ysgrifenedig a llafar ganddynt.

Nifer y llochesau anifeiliaid yng Nghymru, 2008–2011²⁹

Argymhelliad yr RSPCA

Mae angen deddfwriaeth er mwyn canfod pa mor addas yw lleoliadau a sgiliau'r staff sydd yn gweithio ynddynt er mwyn amddiffyn pob anifail a gedwir mewn lloches. Drwy gynllun trwyddedu lle byddai modd adfer yr holl gostau i'r awdurdodau lleol, gellid sicrhau archwiliadau blynyddol a fyddai'n cynnwys arbenigwr milfeddygol, yn ogystal â darpariaethau ar gyfer hapwiriadau. Cred yr RSPCA fod mesurau o'r fath yn hanfodol er mwyn amddiffyn lles anifeiliaid mewn llochesau.

Cyd-destun

Mae gan Lywodraeth Cymru y modd i gyflwyno cynllun i reoleiddio llochesau anifeiliaid o dan Adran 12 Deddf Lles Anifeiliaid 2006. Ar hyn o bryd, ni all awdurdodau lleol gael mynediad i safleoedd o'r fath heb yn gyntaf wneud cais am warant ar sail pryderon digonol. Mae hyn er gwaethaf y ffaith fod sawl lloches yn agored i'r cyhoedd. Mae amryw o llochesau yng Nghymru yn darparu gwasanaeth gofal tymor hir, adferiad ac ailgartrefu anifeiliaid, ond ar hyn o bryd nid oes unrhyw ffordd o atal dioddefaint mewn lleoliadau nad ydynt yn cyrraedd safonau gofal cyfreithiol anifeiliaid.

²⁶ Dyma nifer cyfartalog y llochesau dros y tair blynedd 2008–2011.

²⁷ <http://wales.gov.uk/topics/environmentcountryside/ahw/animalwelfare/pets/cawes/?skip=1&lang=cy>

²⁸ Mae adroddiad y Rhwydwaith i'w weld yn: www.awnwales.org

²⁹ <http://wales.gov.uk/topics/environmentcountryside/ahw/animalwelfare/pets/cawes/?skip=1&lang=cy>

Erlyniadau

NIFER Y COLLFARNAU O DAN DDEDDF LLES ANIFEILIAID 2006

PRYDERON LLES ANIFEILIAID

Aeth Deddf Lles Anifeiliaid 2006 ati yn arwyddocaol iawn i ddiweddar Deddf Diogelu Anifeiliaid 1911, gan yn bwysicach na dim gyflwyno trosedd lles.²¹ Mae hyn yn rhoi dyletswydd gofal ar unigolyn sy'n gyfrifol am anifail i gymryd camau rhesymol i sicrhau fod anghenion yr anifail yn cael eu diwallu yn ôl yr hyn a ddisgwylir o fewn arfer da. Yn y cyfamser, cyflwynwyd codau ymarfer er mwyn hybu lles cŵn, yn ogystal â chwningod, cathod a cheffylau. Er bod cŵn yng Nghymru wedi eu diogelu'n well nag erioed o'r blaen, yn enwedig yn sgil cyflwyno'r drosedd lles, eto ceir adegau pan fo'n rhaid erlyn am droseddau yn erbyn anifeiliaid.

Deddfwriaeth

Deddf Lles Anifeiliaid 2006.

Cyd-destun

Gall yr RSPCA ac eraill erlyn troseddwyd o dan amrywiof gymalau o ddeddfwriaeth yn ymwneud â lles anifeiliaid. Mae'r RSPCA wedi gweithredu'r rhan fwyaf o erlyniadau, a cholffarnau wedi hynny, o dan Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006.

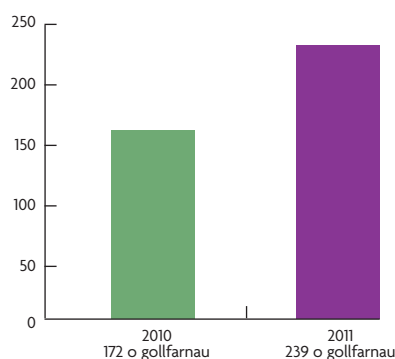
Y SEFYLLFA BRESENNOL

O'r 60,000 galwad ffôn a dderbynia llinell greulondeb yr RSPCA o Gymru bob blwyddyn, ymchwiliwyd i 11,152 ohonynt wedi hynny fel cwynion, a chafodd 570 o gŵn eu casglu, eu hachub, eu trosglwyddo neu eu hatafael gan swyddogion yr RSPCA. Cafwyd 239 collfarn yng Nghymru o dan y Ddeddf Lles Anifeiliaid o ganlyniad i erlyniadau a wnaed gan yr RSPCA.

Mae nifer y collfarnau o dan y Ddeddf Lles Anifeiliaid wedi cynyddu 39 y cant o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol.²² Yn 2011, cafwyd 99 collfarn yng Nghymru am y drosedd creulondeb i gŵn o dan Ddeddf Lles Anifeiliaid²³ a 52 collfarn am fethu â darparu ar gyfer lles cŵn.²⁴ Mae nifer y Gorchmynion Anghymwyso a osodwyd o dan y ddeddf wedi dyblu yn ystod y ddwy flynedd gyda 52 unigolyn yn 2010 a 101 unigolyn yn 2011 wedi cael eu hatal rhag cadw neu fod yn berchen ar anifeiliaid, ac roedd 59 o'r rhain yn ymwneud yn benodol â chŵn.²⁵

Mae nifer y collfarnau o dan y Ddeddf Lles Anifeiliaid wedi cynyddu 39% o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

Collfarnau'r RSPCA a gafwyd mewn Llysoedd Ynadon, 2010–2011

»» Argymhelliad yr RSPCA

Mewn byd delfrydol, ni fyddai esgeulustra a chreulondeb i anifeiliaid yn bodoli, ac ni fyddai angen ymchwilio i achosion o'r fath, heb sôn am fod angen erlyn drwy lys barn. Yn ymarferol nid dyma'r sefyllfa, a thra bod yr RSPCA yn parhau i hyrwyddo addysg a dulliau ataliol i roi terfyn ar ddioddefaint, bydd yr angen i erlyn yn dal yn angenrheidiol ar adegau. Yn ddelfrydol, bydd nifer y collfarnau am dynnu'n groes i ddeddfwriaeth lles anifeiliaid yn gostwng yng Nghymru bob blwyddyn.

²²RSPCA Prosecutions Department Annual Report 2011, t.29. www.rspca.org.uk/ImageLocator/LocateAsset?asset=document&assetId=1232729605371&mode=prd

²³Deddf Lles Anifeiliaid 2006, a4.

²⁴Ibid, a9.

²⁵Ibid, a34. 13

Bridio cŵn bach

NIFER Y SEFYDLIADAU BRIDIO CŴN – TRWYDDEDIG A DIDRWYDDED

PRYDERON LLES ANIFEILIAID

Mae yna nifer o faterion yn ymwneud â bridio cŵn sydd yn achosi llawer o bryder i'r RSPCA. Mae'r rhain yn cynnwys materion lles ac iechyd sy'n gysylltiedig â magu cŵn pedigri, bridwyr anghyfrifol neu 'ffermwyr cŵn bach', a safonau a gorfodi cyfredol yn ymwneud â bridwyr trwyddedig.

Deddfwriaeth

Deddf Bridio Cŵn 1973, Deddf Bridio Cŵn 1991 a'r diwygiadau i'r ddwy yn Neddf Bridio a Gwerthu Cŵn 1999.
Deddf Lles Anifeiliaid 2006.

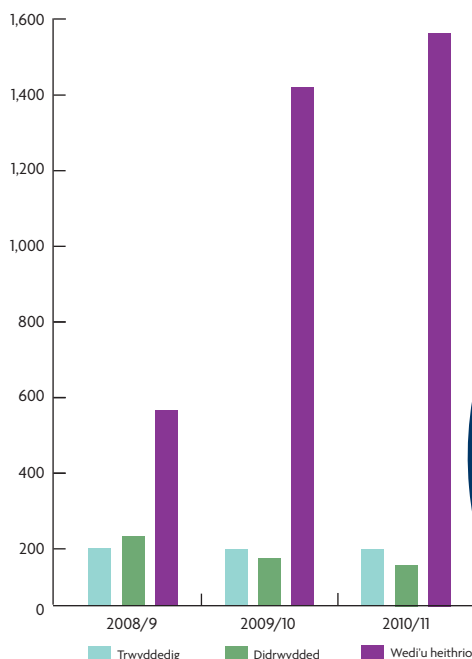
Cyd-destun

Mae gan Lywodraeth Cymru y grym i ddiddymu'r ddeddfwriaeth sylfaenol bresennol, sef Deddf Bridio Cŵn 1973, a'i disodli â Rheoliadau newydd. Sefydlwyd Grŵp Gorchwyl a Gorffen yn 2010 gan y Llywodraeth i adolygu'r ddeddfwriaeth a'r canllawiau er mwyn ystyried y ddarpariaeth a nodwyd yn Neddf Lles Anifeiliaid 2006.¹⁹ Derbyniwyd dros 500 o ymatebion i'r ymgynghoriad ar y cynigion i newid y ddeddfwriaeth gyfredol. Cynhaliodd yr RSPCA ymgyrch i annog mwy o ymateb gan y cyhoedd i ail ymgynghoriad a ddaeth i ben ym mis Mai 2012, ac fe ddenwyd mwy na 1,500 o ymatebion. Disgwylir cyhoeddiad ynghylch deddfwriaeth yn hydref 2012.

Y SEFYLLFA BRESENNOL

Mae data Cynllun Gwella Lles Anifeiliaid Anwes (CAWES) ar gyfer bridio cŵn yn rhestru bron i 2,000 o sefydliadau sy'n bridio cŵn yng Nghymru.¹⁹ Yn ôl y data a gasglwyd o 2008 i 2011 mae'r cynnydd mwyaf yn niferoedd y categori sydd wedi'u 'heithrio', hynny yw, y perchnogion cŵn bridio sydd wedi eu heithrio rhag angen trwydded yn ôl y ddeddfwriaeth. Yn 2008/2009, rhes-trwyd 533 o sefydliadau; cododd y nifer i 1,587 yn 2010/11. Mae'r cynnydd hwn yn ganlyniad gwaith awdurdodau lleol a Phrosiectau Arbennig y Cynllun Gwella Lles Anifeiliaid Anwes yn adnabod ac yn ymchwilio i fasnachu ar y we, bridio cŵn, a mân hysbysebion yn gwerthu cŵn bridio yn y categori hwn. Mae nifer y sefydliadau bridio cŵn didrwydded wedi gostwng yn sylweddol gan fod bridwyr yn cael eu symud i'r ddau gategori arall o ganlyniad i well ymchwilio ac adnabod, a gweithredu yn ôl y galw.

Nifer y sefydliadau bridio cŵn yng Nghymru, 2008–2011

Argymhelliad yr RSPCA

Mae'r RSPCA yn croesawu ymrwymiad Llywodraeth Cymru i gyflwyno Rheoliadau newydd a fydd yn rhoi mwy o rymoedd i ddelio ag arfer gwael yn y diwydiant bridio cŵn, yn enwedig y cynigion sydd yn mynnu bod angen i fwy o fridwyr gael trwydded a'i gwneud yn orfodol gosod microsglodyn ar gŵn. Mae'r RSPCA hefyd yn awyddus i gynnwys yr hyn a fu'n 'ganllawiau' yn safonau gorfodol y mae'n rhaid i awdurdodau lleol eu gorfodi, sef ei gwneud yn angenrheidiol i unrhyw un sydd â dwy neu fwy o geist bridio i gael trwydded, cael cronfa ddata microsglodyn sy'n gadarn ac yn debyg i'r DVLA; medru tystiolaethu lleiafswm cymhareb staff i gŵn yn ogystal â dangos yn glir y gellir diwallu anghenion pob ci bob dydd.

¹⁹Cyfanswm o 1,987 o fridwyr cŵn trwyddedig, heb eu trwyddedu ac wedi'u heithrio – data wedi'i gasglu ar gyfer prosiect data gwaelodlin CAWES 2010/11 <http://wales.gov.uk/docs/drah/publications/110915cawesbaselineen.pdf>

²⁰<http://wales.gov.uk/about/cabinet/cabinetstatements/2010/100707dog/?skip=1&lang=cy>

Cŵn strae

FFIGYRAU YNGHYLCH CŴN STRAE A GASGLWYD GAN AWDURDODAU LLEOL

PRYDERON LLES ANIFEILIAID

Awdurdodau lleol sy'n gwbl gyfrifol am gŵn strae yng Nghymru a nhw sydd felly yn ysgwyddo baich perchnogion anifeiliaid anghyfrifol sy'n gadael i'w cŵn grwydro. Gall nifer o bethau posibl ddigwydd ar ôl codi ci sy'n crwydro, sef unwaith mae yn y 'system'. Yn ddelfrydol, caiff pob ci ei ddychwelyd at ei berchennog neu geidwad, ond yn anffodus nid yw hyn yn digwydd bob tro. O ran cŵn strae iach nad oes modd eu dychwelyd at eu perchnogion, mae awdurdodau lleol yn eu hailgartrefu yn syth i'r cyhoedd, neu yn eu rhoi i fudiadau lles anifeiliaid ac elusennau ailgartrefu, neu, mewn rhai achosion, yn eu rhoi i gysgu oherwydd anaf/salwch ar ôl y cyfnod saith niwrnod statudol.¹¹ Mae hyn i gyd yn rhoi baich ariannol ar bawb perthnasol ac mae'r canlyniadau o ran lles yn golygu bod cŵn yn dioddef yn ddiangen. Dyfarnwyd Ôl Troed Cymunedol Lles Anifeiliaid Cŵn Strae yr RSPCA i saith o'r 22 awdurdod lleol yn 2012, a gobeithiwn fedru annog y gweddill hefyd.¹²

Deddfwriaeth

Deddf Cymdogaethau Glân a'r Amgylchedd 2005 – gweithredwyd yn Ebrill 2008.
Deddf Lles Anifeiliaid 2006.
Gorchymyn Rheoli Cŵn 1992, adran 1 1992/901, erthygl 2(1).

Y sefyllfa wleidyddol

Mae awdurdodau lleol yn wynebu toriadau sylweddol i'w cyllidebau ac felly mae hi hyd yn oed yn anoddach i rai ohonynt fodloni eu gofynion statudol sylfaenol i ddarparu gofal i gŵn strae. Gallai cynigion Llywodraeth Cymru i osod microsglodion gorfodol ym mhob ci yng Nghymru fod yn gymorth yn hyn o beth.

Y SEFYLLFA BRESENNOL

Yn y flwyddyn ariannol yn gorffen Ebrill 2012, casglwyd 10,230 o gŵn strae gan awdurdodau lleol Cymru.¹³ Mae hyn yn costio cyfanswm o fwy na £2 filiwn y flwyddyn i awdurdodau lleol yng Nghymru, ar gost am bob ci yn amrywio o £58.19 (ym Merthyr Tudful) i £758.61 (yn Sir Benfro).¹⁴ Mewn ymdrech i leihau'r baich¹⁵ ar awdurdodau lleol, rydym wedi ceisio defnyddio data o ffynonellau eraill, serch hynny am y rheswm hwn mae'n anodd cymharu nifer y cŵn strae flwyddyn ar ôl blwyddyn oherwydd nad oes modd i ni gael gafael ar y cwestiynau na'r gyfradd ymateb. Nid yw ychwaith yn bosibl dweud o'r data faint o'r cŵn hyn sy'n cael eu dychwelwyd at eu perchennog, eu hailgartrefu yn uniongyrchol neu eu rhoi i elusennau ailgartrefu; fodd bynnag, mae'r data yn dangos bod 543 wedi'u difa sy'n cyfateb i bump y cant o gyfanswm nifer y cŵn strae a gesglir.

**Cefnoga 82% o'r cyhoedd
yng Nghymru gynllun
gorfodol i gofrestru cŵn
bob blwyddyn**

Argymhelliad yr RSPCA

Mae nifer y cŵn strae a gesglir yn sylweddol iawn, ond ni wyddom faint ohonynt sy'n cael eu dychwelyd at eu perchnogion. Un ffordd o gynorthwyo awdurdodau lleol i aduno cŵn â'u perchnogion yw drwy annog perchnogion a cheidwaid i osod microsglodion ar eu cŵn. Gall gosod microsglodion helpu wrth brofi perchnogaeth anifail ac mae'n ddefnyddiol iawn wrth ymdrin ag achosion o ddwyn anifeiliaid anwes, creulondeb a chŵn strae. Mae'r RSPCA yn sylweddoli bod yn rhaid i berchnogion cŵn ymddwyn yn fwy cyfrifol drwy sicrhau bod gan eu ci goler a thag,¹⁶ ac mae'n annog gosod microsglodion i leihau nifer y cŵn strae yn y tymor hir yn ogystal ag ysbaddu er mwyn leihau ysfa cŵn i grwydro yn y lle cyntaf. Calondid i'r RSPCA yw bod Llywodraeth Cymru yn bwriadu cyflwyno cynllun gorfodol i osod microsglodion, serch hynny, mae'n hanfodol bod hwn yn gysylltiedig â chynllun gorfodol i gofrestru cŵn yn flynyddol – cefnogir y math hwn o gynllun gan 82 y cant argyhoeddiadol o'r cyhoedd yng Nghymru.

¹⁶Mae'n ofyniad cyfreithiol ar berchennog i sicrhau bod eu ci yn gwisgo coler sydd ag enw a chyfeiriad y perchennog arno pan fo'r ci ar briffordd neu mewn man cyhoeddus.
¹⁷Daw'r holl ffigyrau, oni nodir yn wahanol, o arolwg YouGov Plc. Cyfanswm y sampl oedd 1,015 o oedolion yng Nghymru. Gwnaed y gwaith maes rhwng 19 a 21 Medi 2012. Cynhaliwyd yr arolwg ar-lein. Mae'r ffigyrau wedi'u pwysoli ac maent yn cynrychioli holl oedolion Cymru (18+).
¹⁸Ffynhonnell y data: RSPCA / awdurdodau lleol / yr Ymddiriedolaeth Cŵn.

¹¹Yn ôl Adran 6 Deddf Cymdogaethau Glân a'r Amgylchedd 2005, mae'n rhaid cadw ci am saith niwrnod cyn y gellir ei waredu, hynny yw ei ailgartrefu neu ei ddifa.

¹²Yn yr Ôl Troed Cŵn Strae, llwyddodd Wrecsam i gael platinwm, enillodd Sir Ddinbych aur, a llwyddodd Caerffili, Caerdydd, Ynys Môn, Casnewydd a Sir Benfro i gael arian. Gweler: www.politicalanimal.org.uk/area/local-government/community-animal-welfare-footprints

¹³Data mewn datganiad i'r wasg gan yr Ymddiriedolaeth Cŵn, Medi 2012.

¹⁴Canlyniadau o geisiadau'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth a gellir eu canfod yn: www.houndmistress.co.uk

Ymwybyddiaeth y cyhoedd

CYFRAN Y BOBL SY'N GWYBOD PWY I GYSYLLTU Â HWY YNGLŶN Â CHŴN STRAE, BAW CŴN A CHREULONDEB I ANIFEILIAID

PRYDERON LLES ANIFEILIAID

Perchnogion anghyfrifol sy'n caniatáu i gŵn grwydro'n rhydd ac i faeddu, a thrwy fod yn anghyfrifol maent yn gosod baich ariannol ychwanegol ar awdurdodau lleol. Os na ddychwelir cŵn strae at eu perchnogion, cânt eu hailgartrefu, eu rhoi yng ngofal elusennau lles anifeiliaid neu fudiadau ailgartrefu, neu eu difa. Nid yn unig y mae baw ci yn annymunol, mae hefyd yn beryglus i iechyd y cyhoedd oherwydd yr haint tocsocariasis sy'n gallu effeithio ar blant a chŵn. Yn 2006, daethpwyd o hyd i faw cŵn yn 14% o strydoedd ac ym 57% o barciau Cymru.⁸

Deddfwriaeth

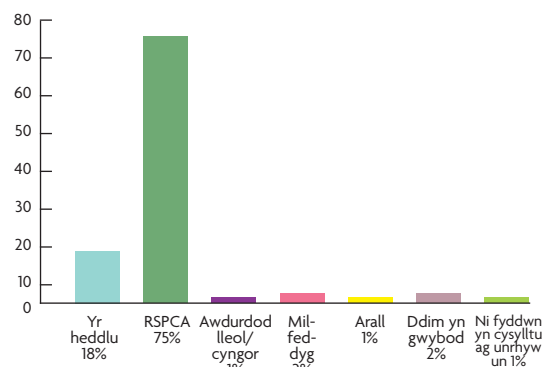
Deddf Cymdogaethau Glân a'r Amgylchedd 2005 – gweithredwyd yn Ebrill 2008.
Deddf Lles Anifeiliaid 2006.
Deddf Diogelu'r Amgylchedd 1990.

Y SEFYLLFA BRESENNOL

Awdurdodau lleol sy'n gyfrifol am gŵn strae. Mae ganddynt hefyd y grym i gyflwyno ac i weithredu gorchmynion rheoli cŵn o dan Ddeddf Cymdogaethau Glân a'r Amgylchedd (2005), sy'n cynnwys cosbau llym am faeddu. Yn ogystal, mae gan awdurdodau lleol gyfrifoldeb dros gadw priffyrdd a thiroedd cyhoeddus yn glir o faw ci. Er nad oes gan yr RSPCA gyfrifoldeb cyfreithiol dros gŵn strae, maent yn gyson yn derbyn galwadau gan bobl sy'n ansicr â phwy i gysylltu â hwy parthed cŵn strae. Os nad yw'r cyhoedd yn gwybod pwy yw'r bobl iawn i'w hysbysu am gi strae, gallai'r ci ddioddef os na chaiff ei godi. Er mwyn canfod a yw'r cyhoedd yng Nghymru yn gwybod â phwy i gysylltu â nhw i adrodd am gŵn strae, comisiynodd yr RSPCA arolwg barn. Roedd yr arolwg hefyd yn gofyn cwestiwn i geisio canfod a oedd yna ymwybyddiaeth ynglŷn â phwy y dylid cysylltu parthed baw cŵn.⁹ O blith y rheiny a holwyd, dywedodd 37% o oedolion y byddent yn cysylltu â'r RSPCA yn gyntaf er mwyn adrodd am gi strae, gyda 34% yn dweud y byddent yn cysylltu â'u hawdurdod/cyngor lleol yn gyntaf. Dywedodd 11% arall y byddent yn galw'r heddlu. Pan ofynnwyd iddynt am gŵn yn baeddu, dywedodd 81% y byddent yn cysylltu â'u hawdurdod lleol, gyda dim ond tri y cant yn galw'r RSPCA.

Gofynnwyd hefyd i'r cyhoedd â phwy y byddent yn cysylltu'n gyntaf pe byddent am roi gwybod am anifail y gwelsant yn cael ei drin yn greulon, RSPCA oedd ateb 75 y cant, yr heddlu 18 y cant ac awdurdodau lleol un y cant. Hefyd yn ddiddorol, y pwnc cyffredinol uchaf yn ymwneud â chŵn sy'n pryderu'r cyhoedd fwyaf oedd cŵn peryglus/ymosodol yn 27 y cant, yna baw ci yn 26 y cant ac yna perchnogion cŵn anghyfrifol (h.y. perchnogion nad ydynt yn gofalu am les a buddiannau eu cŵn) yn 25 y cant.

Pwy fyddai'r cyhoedd yn cysylltu â hwy gyntaf i adrodd am greulondeb i ananifail?¹⁰

Argymhelliad yr RSPCA

Gan fod y mwyafrif o bobl Cymru yn gwybod â phwy y dylent gysylltu ynglŷn â baw cŵn, mae'n debyg fod ymgyrchoedd awdurdodau lleol neu fudiadau fel Cadwch Gymru'n Daclus wedi bod yn llwyddiannus wrth drosglwyddo'r neges. Cymharol isel yw'r ymwybyddiaeth am gyfrifoldebau awdurdodau lleol parthed cŵn strae, ac felly dylid ceisio addysgu'r cyhoedd ymhellach ynghylch pwy y dylent gysylltu â hwy.

⁸Cadwch Cymru'n Daclus www.keepwalestidy.org/campaigns/dogfouling?diablo.lang=cym

⁹Daw'r holl ffigurau, oni nodir yn wahanol, o arolwg YouGov Plc. Cyfanswm y sampl oedd 1,015 o oedolion yng Nghymru. Cynhaliwyd y gwaith maes rhwng 19 a 21 Medi 2012. Cynhaliwyd yr arolwg ar-lein. Mae'r ffigurau wedi'u pwysoli ac maent yn cynrychioli holl oedolion Cymru (18+).

¹⁰Ibid.

»» GALWADAU FFÔN

Ar gyfartaledd mae'r RSPCA yn cael 60,000 o alwadau o Gymru bob blwyddyn, sy'n cyfateb i 1 o bob 50 o bobl.

»» GWAITH ADDYSG

Y 2011 bu inni addysgu 208 o fyfyrwyr sy'n hyfforddi i fod yn athrawon yng Nghymru ynghylch sut i gynnwys addysg lles anifeiliaid yn eu haddysgu.

»» CYFANSWM COLLFARNAU

239o gollfarnau wedi'u sicrhau yn llysoedd Cymru yn 2011.

»» AROLYGWYR AR LAWR GWLAD

Gwasanaeth 24/7 wedi'i ddarparu gan 29 o Arolygwyr, chwe Swyddog Casglu Anifeiliaid, pedwar Swyddog Lles Anifeiliaid, tri Phrif Arolygwr, ac un Uwch-arolygydd.

»» CANOLFANNAU A CHLINIGAU

14 cangen sy'n gwasanaethu Cymru gyfan, dwy ganolfan anifeiliaid wedi'u rhedeg gan y Gymdeithas ac un ganolfan anifeiliaid wedi'i rhedeg gan gangen yn ogystal â chlinig pwrpasol sy'n gwasanaethu ardal Merthyr Tudful.

»» NIFER YR ANIFEILIAID WEDI'U TRIN

Fe wnaeth swyddogion yr RSPCA gasglu, achub, atafaelu neu dderbyn cyfanswm o 9,034 o anifeiliaid yng Nghymru yn ystod 2011.

»» HAFAN ANIFEILIAID ANWES

PetRetreat yw cynllun maethu'r RSPCA ar gyfer anifeiliaid anwes i gynorthwyo dioddefwyr sy'n ffoi rhag cam-drin domestig:
www.rspca.org.uk/petretreat

Ystadegau RSPCA Cymru

FFEITHIAU A FFIGYRAU PWYSIG YNGHYLCH GWAITH YR RSPCA YNG NGHYMRU

»» CŴN WEDI’U GADAEI

Yn 2011 cafodd 144 o gŵn eu gadael yng Nghymru sef cynnydd syfrdanol o 55 y cant ers 2010.

»» CŴN WEDI’U HAILGARTREFU

Cafodd 573 o gŵn eu hailgartrefu gennym yng Nghymru yn 2011.

»» NIFER Y CŴN WEDI’U TRIN

Cyfanswm nifer y cŵn a gafodd eu casglu, eu hachub, eu trosglwyddo neu eu hatafael gan Arolygwyr yn 2011 oedd 570.

»» CŴN WEDI’U HYSBADDU A CHAEL MICROSGLODYN

Cafodd 1310 o gŵn ficrosglodyn gan yr RSPCA yn 2011, a chafodd 1340 eu hysbaddu.

»» CŴN YN EIN GOFAL

Ar gyfartaledd mae ci mewn canolfan anifeiliaid yr RSPCA – o adeg cyrraedd i gael ei fabwysiadu – am 52 diwrnod, a phob ci yn costio o leiaf £500 i ni yn ystod ei arhosiad yng Nghymru.

Cyflwyniad

Mae Dangosyddion Lles Cŵn Cymru yn dwyn ynghyd am y tro cyntaf gasgliad o ddangosyddion sy'n taflu goleuni ar les cŵn, ac mae'n dilyn ymlaen o adroddiad Dangosyddion Lles Anifeiliaid Cymru 2011¹ a oedd yn edrych ar ystod ehangach o faterion a rhywogaethau.

Mesur lles anifeiliaid

Cipolwg yn unig yw'r casgliad hwn ar ddangosyddion rhai o'r materion pwysig sy'n ymwneud â lles cŵn yng Nghymru ac mae'n dioddef, fel y gwna unrhyw fynegai, dan ddwylo'r data. Mae'r RSPCA ers tro byd wedi cydnabod pwysigrwydd mynd ati i fesur lles anifeiliaid (gweler: www.politicalanimal.org.uk/key-facts-and-figures) ond mae heriau yn parhau o ran cael gafael ar ddata, cloddio amdano a dadansoddi data o ffynonellau eraill. Mae colled aruthrol ar ôl Cynllun Gwella Lles Anifeiliaid Anwes (CAWES)² Llywodraeth Cymru a oedd, ymysg gwaith gwych arall, wedi casglu data gwaelodlin, a dylid ailystyried y cynllun yng nghyllidebau'r Llywodraeth yn y dyfodol. Gwyddom o arolwg y Llywodraeth ar gartrefi³ yn 2010 fod gan un o bob pedwar cartref yng Nghymru o leiaf un ci ac felly gwyddom fod yna o leiaf dri-chwarter miliwn o gŵn, ond diau fod cannoedd, os nad miloedd, yn fwy. Mae ffeithiau a ffigyrau fel y rhain, a'r gweddill sydd mewn manau eraill yn yr adroddiad hwn, yn hanfodol bwysig os ydym i wella bywydau anifeiliaid, a hynny oherwydd ein bod yn byw mewn cymdeithas sy'n ei gwneud yn ofynnol cael tystiolaeth o broblemau. Am y rheswm hwn rydym wedi bod â rhan allweddol, ynghyd â Rhwydwaith Lles Anifeiliaid Cymru,⁴ wrth sefydlu Gweithgor Data gyda phartneriaid statudol ac anstatudol, er mwyn cael gwybodaeth ar gyfer adroddiadau yn y dyfodol.

Ffeithiau a ffigyrau

Yn aml, disgwylir i adroddiadau fel y rhain roi newyddion gwael yn unig, ond mae yna lawer i'w ddathlu; er enghraifft enillodd Cyngor Sir Penfro wobwr Arloeswr Unedol Cymru 2012 yng ngwobrau Ôl Troed Cymunedol Lles Anifeiliaid yr RSPCA (CAWF), am ei waith yn cyflwyno model amodau trwyddedu newydd ar gyfer sefydliadau anifeiliaid sy'n ymwneud â bridio cŵn a llety i gŵn. Hefyd, yn y categori ôl-troed cŵn strae llwyddodd Wrecsam i gael platinwm, enillodd Sir Ddinbych aur, a Chaerffili, Caerdydd, Ynys Môn, Casnewydd a Sir Benfro wedi llwyddo i gael arian.⁵ Ymgymrodd yr RSPCA hefyd â'r erlyniad cyntaf yn dilyn cyflwyno'r gwaharddiad ar ddefnyddio coleri sioc drydanol yng Nghymru ac ni fu unrhyw erlyniad wedi hynny, gallwn obeithio fod y gyfraith hon – sy'n unigryw i Gymru – yn gweithredu fel grym atal effeithiol ac yn annog perchennog cŵn i fabwysiadu dulliau hyfforddi cadarnhaol.

Yn ddi-os, erys problemau sylweddol mewn safonau lles cŵn yng Nghymru fel y dengys tudalennau'r adroddiad hwn. Mewn ymdrech i fynd i'r afael â hyn, mae'r RSPCA wedi cyhoeddi 3,500 copi o'r Cod Ymarfer ar gyfer Cŵn yng Nghymru ers dechrau ei roi i'r perchnogion hynny, gellid dadlau, sydd fwyaf ei angen. Hoffem weld mudiadau lles cŵn eraill yn efelychu hyn er mwyn sicrhau nad oes yr un ci yn cael ei ailgartrefu heb roi copi o hwn. Mae hefyd yn bwysig fod perchnogion yn cael eu haddysgu ynghylch costau bod yn berchen ar gi. Amrywiol amcangyfrifon o £650 i fwy na £1,000 y flwyddyn, a llawer o gŵn yn byw yn hirach na 15 mlynedd. Mae cost gosod microsglodyn ar gi yn amrywio ond gall fod yn rhad ac

am ddim (neu am bris isel iawn o £5 i £10) os yw perchennog y ci yn bodloni meini prawf a osodwyd gan ystod o elusennau anifeiliaid, gan gynnwys yr RSPCA ymhlith nifer o rai eraill. Os nad ydynt yn gymwys ar gyfer y gwasanaeth neu'n dewis cael milfeddyg i'w osod, amcangyfrifa Cymdeithas Milfeddygon Prydain y dylai gostio rhwng £15 ac £20, neu os caiff ei osod gan eu hawdurdod lleol amcangyfrifa Cymdeithas Genedlaethol Wardeniaid Cŵn y dylai gostio rhwng £10 ac £20.⁶

Yn sgil ein gwaith ar y rheng flaen, mae'r RSPCA yn llwyr argyhoeddedig os yw gosod microsglodion yn mynd i weithio, yna rhaid iddo fod yn gysylltiedig â chynllun cofrestru blynyddol. O wybod bod gwasanaethau cŵn strae yng Nghymru yn costio cyfanswm o dros £2 filiwn y flwyddyn i awdurdodau lleol, mae er lles pawb bod y ddeddfwriaeth arfaethedig yn gweithio i leihau'r gost a gwella lles cŵn fel ei gilydd. Mae Prif Weinidog Cymru hefyd wedi cyhoeddi cynlluniau i ddeddfu ar faterion rheoli cŵn drwy ddeddfwriaeth sylfaenol. Mae hyn yn rhywbeth y mae'r RSPCA wedi galw amdano ers amser ac edrychwn ymlaen at weithio gyda'r Llywodraeth ar y mater hwn. Problem sydd wedi'i hamlygu'n glir mewn adroddiadau gan y CWU⁷ yw bod 200 o weithwyr post yng Nghymru yn dioddef ymosodiad gan gŵn bob blwyddyn ac mae hyn fel petai'n cefnogi ymhellach ein harolwg yn 2012 ymhlith Aelodau'r Cynulliad – roedd 22 o'r 30 a ymatebodd wedi cadarnhau bod ci ymosodol wedi eu brathu neu eu herlid nhw neu eu tîm (neu eu bod wedi dod ar draws ci o'r fath) wrth iddynt ganfasio neu ddosbarthu taflenni yn y pum mlynedd diwethaf a chytunodd 18 hefyd nad yw'r ddeddfwriaeth bresennol ar reoli cŵn yn ddigonol.

Y Dangosyddion

Mae pob un o'r dangosyddion yn yr adroddiad hwn yn nodi'r pryderon yn ymwneud â lles, yn rhestru cyfreithiau perthnasol ac yn amlinellu'r sefyllfa bresennol. Caiff argymhellion ar gyfer gwella eu hawgrymu a rhoddir sylw i ystadegau allweddol. Rydym bob amser wedi defnyddio'r data mwyaf diweddar sydd ar gael, sydd ynddo'i hun yn amlygu problem. Yn y dyfodol y gobaith yw y bydd mynd ati i fesur, casglu data a chyhoeddi ystadegau yn digwydd yn rheolaidd er mwyn gallu nodi tueddiadau, ac i'r wybodaeth hon gael ei bwydo i mewn i benderfyniadau pwysig sy'n effeithio ar les cŵn.

Yn ogystal â meincnodi a dangos 'lle rydym' o ran lles anifeiliaid yng Nghymru, bwriad cyhoeddiad o'r natur hwn yw ceisio procio'r meddwl, annog newid a gwneud argymhellion ar sut y gellir gwneud gwelliannau. Mae'n bwysig am nifer o resymau, nid yn unig o safbwynt diogelu anifeiliaid, ac mae'n hanfodol ar gyfer hysbysu llywodraeth yn genedlaethol ac yn lleol, rhanddeiliaid eraill a'r cyhoedd yng Nghymru. Y gobaith yw y gall fod yn ganllaw gwerthfawr i'r hyn sy'n digwydd yng Nghymru o ran lles anifeiliaid ac arwain at adnabod a delio â phroblemau, sicrhau atebion, ac ailadrodd dysgu cadarnhaol ledled gwahanol feysydd.

¹www.awnwales.org Mae'r RSPCA yn darparu'r ysgrifenyddiaeth ac adnoddau ar gyfer y Rhwydwaith hwn.

²www.politicalanimal.org.uk/area/local-government/community-animal-welfare-footprints

³www.politicalanimal.org.uk/RSPCA/RSPCA%20Submission%20Compulsory%20Microchipping%20Dogs%20WG%20Consultation.pdf

⁷Wales This Week, 24 Gorffennaf 2012.

Rhagair

JOHN GRIFFITHS AC, GWEINIDOG YR AMGYLCHEDD A DATBLYGU CYNALIADWY

Rwy'n falch fod Llywodraeth Cymru wedi achub ar y cyfleoedd a gyflwynir drwy Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 i ddatblygu polisiau yn ein Strategaeth Iechyd a Lles Anifeiliaid er mwyn gwella safonau lles anifeiliaid ledled Cymru. Mae Deddf Lles Anifeiliaid (2006) wedi rhwyddhau rheoliadau ar docio cynffonnau, coleri sioc, lles anifeiliaid a ffermir, lles anifeiliaid wrth eu cludo a newidiadau eraill i ieir bwyta ac ieir dodwy. Mae wedi galluogi cyflwyno Codau Ymarfer ar gyfer lles ceffylau, cŵn, cathod a chwingod yn ogystal ag ar gyfer gwartheg, defaid, moch, ieir dodwy ac adar hela sy'n cael eu ffermio.

Mae'r adroddiad hwn gan yr RSPCA yn amserol iawn ac yn tynnu sylw at yr angen am gydweithio i wella lles cŵn. Rydym yn y Llywodraeth wedi parhau i weithio ar gynigion penodol sy'n ymwneud â gwella lles cŵn, sef microsglodion gorfodol, bridio cŵn bach ac annog pobl i fod yn berchnogion cyfrifol.

Ni fyddai'n bosibl trafod safonau lles anifeiliaid yng Nghymru heb gydnabod cyfraniad yr RSPCA. Yng Nghymru maent yn gwneud mwy o waith gorfodaeth lles anifeiliaid na'r cyrff statudol ffurfiol, yn enwedig mewn eiddo domestig. Mae'n galonogol bod yr RSPCA hefyd yn gweithio mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol a'r heddlu.

Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod pa mor bwysig yw lles anifeiliaid i'r cyhoedd yng Nghymru. Dangosodd ein harolgwr peilot ein hunain fod gan un o bob pedwar o aelwydydd Cymru o leiaf un ci. Nid cyfaill ffyddlon yn unig yw cŵn, mae llawer ohonynt yn chwilio ac yn achub; rhai yn gŵn cymorth; eraill yn gwneud gwaith hanfodol gyda'r heddlu i ddiogelu'r cyhoedd ac, wrth gwrs, mae eraill yn gweithio ar ffermydd. Mae cŵn yn cyffwrdd â'n bywydau mewn sawl ffordd ac rydym am wneud yn siŵr eu bod yn cael eu diogelu'n briodol rhag dioddefaint. Croesawaf yr adroddiad hwn gan yr RSPCA ac edrychaf ymlaen at barhau i gydweithio â nhw, ac eraill, wrth amddiffyn cŵn yn ein cymdeithas.

John Griffiths

STEVE CARTER, CYFARWYDDWR CENEDLAETHOL RSPCA CYMRU

Mae'r RSPCA yn falch iawn o gynhyrchu'r set gyntaf o ddangosyddion lles cŵn yng Nghymru. Mae'n arbennig o amserol gan mai dyma'r flwyddyn y mae gan Lywodraeth Cymru raglen gref ar gyfer deddfu pellach i wella bywydau cŵn yng Nghymru. Cymru oedd y wlad gyntaf yn y Deyrnas Unedig i gyflwyno Cod Ymarfer ar gyfer cŵn ac i wahardd coleri sioc, ac yn awr gall fod ymhell o flaen y gweddill eto wrth reoleiddio ynghylch bridio cŵn bach a chyflwyno microsglodion gorfodol. Rhoddodd RSPCA Cymru hefyd groeso cynnes i gyhoeddiad y Prif Weinidog ym mis Gorffennaf ynghylch Mesur Rheoli cŵn i Gymru.

Yn ystod 2012, cynhaliodd yr RSPCA ymgynghoedd arloesol ar y we, a thrwyddynt gofynnodd miloedd o Gymry i'r Llywodraeth dynhau ymhellach eu cynigion ar fridio cŵn bach ac i gael y cynllun gorfodol arfaethedig i osod microsglodion ar gyfer cŵn wedi'i gysylltu â chofrestru blynyddol – rhywbeth y credwn sy'n hanfodol i lwyddiant y fenter honno. Ymhelaethir ar y materion hyn ar dudalennau'r adroddiad hwn wrth inni geisio rhoi cipolwg o'r hyn sy'n digwydd o ran lles cŵn yng Nghymru heddiw.

Mae'n anrhydedd mawr inni unwaith yn rhagor fod y Gweinidog wedi bod yn ddigon caredig i ysgrifennu rhagair ar gyfer yr adroddiad; mae'n dangos, fe gredwn, y berthynas waith dda sydd gennym gyda Llywodraeth Cymru. Dyma rywbeth yr ydym yn ceisio'n gorau i'w adlewyrchu yn ein holl bartneriaethau, sy'n cynnwys Aelodau'r Cynulliad, Awdurdodau Lleol, yn ogystal â phartneriaid statudol eraill a chyrrff anlywodraethol. Gobeithiwn y bydd y partneriaethau hyn yn helpu i gasglu data ar gyfer adroddiadau tebyg i hwn yn y blynyddoedd sydd i ddod, gan fod ein gwaith gyda'n gilydd yn bwysicach nag erioed wrth i ni oll ymdrechu i sicrhau safonau uchel i les anifeiliaid.

Steve Carter

¹www.politicalanimal.org.uk/wales

²<http://wales.gov.uk/topics/environmentcountryside/ahw/animalwelfare/pets/cawes/?skip=1&lang=cy>

³<http://wales.gov.uk/topics/statistics/headlines/compendia2009/110224/?skip=1&lang=cy>

DANGOSYDDION LLES CŴN

RHAGAIR	02
CYFLWYNIAD	03
YSTADEGAU RSPCA CYMRU	04
YMWYBYDDIAETH Y CYHOEDD	07
CŴN STRAE	09
BRIDIO CŴN BACH	11
ERLYNIADAU	13
LLOCHESAU	14
EWTHANASIA	15
CŴN NAD OES AR NEB EU HEISIAU	17
CŴN PERYGLUS A CHŴN STATWS	19
MILGWN	20

Tachwedd 2012

Llun y clawr: Joe Murphy/RSPCA

RSPCA Cymru

10 Cwrt Ty Nant, Treforgan, Caerdydd CF15 8LW

www.rspca.org.uk/wales - politicalanimal.org.uk/wales - facebook.com/RSPCA - [Twitter @RSPCAcymru](https://twitter.com/RSPCAcymru)

Mae'r RSPCA yn helpu anifeiliaid yng Nghymru a Lloegr. Rhif elusen gofrestredig: 219099
Drwy roddion gan y cyhoedd yn unig y mae'r RSPCA yn bodoli.

Wedi'i argraffu ar 100% o ddeunyddiau a
ailgylchwyd gan ddefnyddio prosesau sy'n
gyfeillgar i'r amgylchedd

DANGOSYDDION LLES CŴN

www.politicalanimal.org.uk/wales